

SALEZIJANSKI VESTNIK

ST

4/1981

Marija Pomočnica na Rakovniku

SALEZIJANSKI VESTNIK

Glasilo salezijanske družine

Leto 54 (1981) št. 4 – 24. 12. 1981

Izdaja

Salezijanski inspektorat

Ljubljana, Rakovniška 6

Ureja in odgovarja dr. Stanis Kahne (stk)
z uredniškim odborom

Tiska: Tiskarna Ljudske pravice
Ljubljana

VSEBINA

- 2 Pozdravljena – Marija!
- 3 Inspektorjevo božično in novoletno voščilo
- 4 Prihod salezijancev pred 80 leti
- 6 Slavje 80-letnice salezijancev na Rakovniku
- 7 Mašniško posvečenje Martina Vöröša
- 8 „Moj Bog, ljubim te!“ v lepoti in sijaju prenovljenega Terezijinega svetišča na Kodeljevem
- 10 Salezijanci med Izanci
- 12 Vzgjajmo kakor don Bosko: Materina navzočnost pri otroku
- 12 Salezijanski sotrudnik
- 13 Hčere Marije Pomočnice zborujejo
- 14 Apostol na mrzli Ognjeni zemlji – Martin Maroša
- 16 Don Boskov božič s svojimi fanti
- 18 Doma in po svetu: „Ministrant“
- 19 Iz družine molivcev za poklice
- 20 Ali ga poznate?
- 20 Naši rajni:
Silvester Mihelič SDB,
Vončina Francka

POZDRAVLJENA, MARIJA

Tebe, o Marija brezmadežna, pozdravljajo nebesa; tebe pozdravlja angel ob zarji človeškega zveličanja. Če te pozdravljajo in častijo angeli, ali se naj potemtakem obotavljamo s pozdravom in češčenjem mi ljudje? Angel te pozdravlja – toda on te tudi prosi: pozdravlja te kot polno milosti, brezmadežno in blagrovano ter tisočletja željno pričakovano; obenem te prosi – v božjem imenu te prosi, da postani naša pomočnica, naša soodrešiteljica. Takih besed še ni slišal noben človek in jih tudi ne bo. In če te pozdravljajo nebesa, ali naj se nam zdi za malo, da tudi mi spoštljivo pozdravljamo tebe, zarjo človeškega upanja in hrepenenja pričakovanja.

Ti, o Marija, ti si tista prelestna zarja, ki v temi človeških zmot, zablod in pregeh napoveduješ prihod blestečega in osrečujočega Sonca z nebeške višave. Mar ni to edinstveno sonce tvoj sin, Jezus Kristus, naš Gospod in Vladar, večni Sin nebeškega Očeta, ki je postal tvoj sin in naš brat v trenutku učlovečenja? On, ki je „podoba nevidnega Boga, prvorojenec vsega stvarstva,“ ki je „pred vsem in imajo v njem vse ustvarjene reči smisel in smoter svojega obstoja“ (Prim. Kol 1, 15 s.), on, ki je pravi Bog in pravi človek, on – evharistični Jezus – je tisto blesteče sonce, ki daje novo rast in obuja božje življenje v dušah ljudi, kateri smo ustvarjeni po božji podobi (prim. 1 Mojz 1, 16).

Po svojem Sinu je Oče „dal zrasti iz zemlje vsakovrstno drevo, prijetno za pogled in dobro za jed, tudi drevo življenja v sredi vrta“ (1 Mojz 2, 9). To Sonce obuja „drevje življenja, ki daje vsak mesec svoj sad“ (Raz 22, 2); in ta zdravilni sadež za vse človeške bolezni in kruh življenja; v nebesih bo pa to gledanje „iz obličja v obličje“ (1 Kor 13, 12). Tvoj sin, o Marija, je „pot, resnica in življenje“ (Jan 14, 6) in njegova resnica, ki jo oznanja Kristusova Cerkev pod vodstvom nevidnega Svetega Duha in vidnega Petrovega naslednika sije luč in blažilno toploto v mračnjaški in ledeno mrzli stehnizirani in porabniško zaslepljeni atomski vek, poln divjega sovraštva in sebične uživanjaželjnosti.

Ali še velja naročilo, ki ga je don Bosko povedal za Silvestrovo pri večernem govoru? To naročilo se glasi: „Pogostoma molite tiste lepe besede, ki jih je rekel Mariji angel: ZDRAVA MARIJA, MILOSTI POLNA in tiste, ki jih ponavlja Kristusova Cerkev: SVETA MARIJA, MATI BOŽJA, PROSI ZA NAS. Zjutraj, ko se zbudite, jo pozdravite ‚zdrava Marija!‘ in zvečer, ko se odpravljate spat, se ji priporočite ‚sveta Marija, prosi za nas!‘ Tako boste sami izkusili čudovito delovanje tega vzklika“ (MB VI, 115).

Ni dvoma, da don Boskovo naročilo danes še bolj velja kot nekdanj, da je danes še bolj sodobno kot v prejšnjih časih: večja kot je stiska, bolj je potrebna materinska pomoč. Bolj ko nekaterim častijo mrtvo snov, bolj moramo verni častiti živega Boga. Če torej opevamo zarjo – ali more obstajati zarja brez sonca? In če pozabimo na Zarjo, ali ne bomo kmalu pozabili tudi na Sonce? Če je Marija v senci, je tudi Jezus zatemnjen.

J. Jelen

INSPEKTORJEVO BOŽIČNO IN NOVOLETNO VOŠČILO

Dragi bratje in sestre!

V teh dneh si bomo pisali ali segli v roke in drug drugemu voščili za božič in novo leto. Kot predstojnik ljubljanske salezijanske inspektorije čutim dolžnost, da vam izrečem, čeprav kar v skupnem pismu, besedo hvaležnosti in prisrčna voščila za božične praznike in za leto 1982. Hkrati vam želim podati kratko misel v zvezi z vezilom našega vrhovnega predstojnika za leto 1982, vas spomniti na salezijansko preteklost in opozoriti na prihodnost.

1. Zahvalno slavje za 80 let salezijanske navzočnosti v Sloveniji

Večkrat smo se spomnili v letu, ki se izteka, da so 23. novembra 1901. prišli prvi salezijanci na Rakovnik: duhovnik Simon Visintainer in duhovniška kandidata Ivan Perovšek in Jožef Meze. Naslednjega dne se jim je pridružil še sobrat pomočnik Janez Žigon. Skromni začetki na videz, v resnici polni božične skrivnosti, bogati novih božjih posegov v zgodovini našega naroda. Ko smo se letos 15. novembra zbrali pri Mariji Pomočnici na Rakovniku in se zahvalili Bogu z evharistično daritvijo, med katero je pet naših sobratov napravilo večne zaobljube, ki jih je v imenu salezijanskega vrhovnega predstojnika sprejel naš pokrajinski svetovalec Roger Vanseveren, član vrhovnega sveta salezijanske družbe, sem v uvodnih besedah med drugim dejal: „V tej lepi rakovniški cerkvi, posvečeni Mariji Pomočnici, ki so jo pred dobrih 60 leti zgradili don Boskovi sinovi s pomočjo dobrih slovenskih vernih ljudi, se je zvrstilo že veliko duhovno bogatih dogodkov. Današnji se jim pridružuje: pet mladih kristjanov bo, v luči vere in po navdihnjenju Svetega Duha, podarilo Bogu za večno svoja življenja... Za vedno hočejo živeti po Kristusovem zgledu milost evanđeljskih svetov. Pet jih je, eden več, kot jih je prišlo na Rakovnik pred 80 leti. Bogu in Mariji Pomočnici prisrčna zahvala za prve štiri don Boskove sinove, za vse, ki so jim sledili, posebej še za današnjih pet, in za vse, ki bodo prihajali...“

Dragi bratje in sestre, naj naša zahvala Bogu in Mariji Pomočnici ostane kot trajna in rastoča poklicna milost v naših srcih, upanje bogate obetajoče duhovne prihodnosti.

2. Mihael Rua, 10 let razglašene svetosti v Cerkvi

Prihodnje leto 29. oktobra bo minilo 10 let, ko je papež Pavel VI. slovesno razglasil prvega don Boskovega naslednika, Mihaela Rua, za blaženega. Prav je, da se ga Slovenci, posebno še člani salezijanske družine in don Boskovi prijatelji, hvaležno spomnimo in se z zaupanjem priporočimo njegovi priprošnji pri Bogu. On je poslal prve salezijance na Rakovnik. Osebo je dvakrat obiskal našo domovino.

Prvič je prišel v Ljubljano 1904. leta, ko je 1. junija proti večeru sam blagoslovil križ in ga postavil na kraj, kjer naj bi stal veliki oltar nově rakovniške cerkve, 2. junija pa je ljubljanski škof Jeglič v njegovi navzočnosti blagoslovil temeljni kamen rakovniške cerkve Marije Pomočnice.

Drugi obisk Slovenije blaženega Mihaela Rua sovпада z njegovim potovanjem v Carigrad in Sveto deželo: 10. in 11. februarja 1908 je obiskal Rakovnik, 11. februarja popoldne pa se je odpeljal z vlakom v Sevnico in nato obiskal salezijanski dom na Radni.

Obakrat je na Slovence napravil izreden vtis. Časopisi so med drugim poročali,

– da je „prebivalstvo z velikim navdušenjem pozdravljalo don Boskovega naslednika, častitega don Rua... ,ponižnega duhovnika“,

– da je „njegova prijetna beseda, velika prijaznost, šibka postava – vidi se, da je žrtev dela – in njegova vzvišena duhovnost napravila velik vtis“,

– da je „njegov duh še čil in je zmeraj dobre volje pri vseh svojih težavah“,

– da „ni mogel prehvaliti lepo ubranega petja“

– in da se je „z lepimi besedami zahvalil Ljubljančanom za prijaznost, katero skazujejo njegovim sinovom“.

Na predvečer praznika Lurške Matere božje je pri večernem govoru fantom in sobratom na Rakovniku priporočil zaupanje in ljubezen do Brezmadežne Marije, Pomočnice kristjanov. Naj spomnim, da je leto prej papež Pij X. vpeljal v bogoslužje na 11. februar spominski dan prikazovanja Marije Brezmadežne v Lurdu. Izredno zanimivo je v zvezi s pobožnostjo do lurške Matere božje pismo, ki ga je Mihael Rua pisal 4. decembra 1901. prvemu salezijanskemu ravnatelju na Rakovniku, duhovniku Simonu Visintainerju. Med drugim v omenjenem pismu pravi: „Prav je, da ima ustanova naslov Lurške gospe, saj je ona, ko se je prikazala, izjavila: „Jaz sem Brezmadežno spočetje“. Naj sveta Devica Marija pomaga, da bo vaš dom uspeval, kakor je to storila z vsemi domovi, ki so imeli začetek na njen praznik. Vedno bom molil za vas. Pošiljam vam svoj očetovski blagoslov, vi pa molite za vašega vdanega v J. M. duhovnika Mihaela Rua“.

Poživitev teh spominov na obisk blaženega Mihaela Rua v naši domovini in na njegovo pismo naj nam pomaga, da bomo od sedaj naprej še bolj zaupali v njegovo priprošnjo in posnemali njegovo preprostost, delavnost, ponižnost in zaupanje v Marijo brezmadežno in pomočnico. Naj bo 10-letnica njegove razglasitve za blaženega tudi za nas spodbuda za dosledno krščansko življenje v don Boskovem duhu.

3. Vezilo vrhovnega predstojnika za leto 1982

Vrhovni predstojnik naše družbe Egidij Vigano nam je za leto 1982 dal naslednje vezilo: „DELO IN ZMERNOST naj bosta v don Boskovi šoli za nas asketsko pričevanje pastoralne ljubezni kot oporekaje svetu, ki ločuje ljubezen od žrtve.“

„Delo in zmernost“ je eden od bistvenih poudarkov don Boskove oporoke svojim sinovom:

– V delu in zmernosti bo cvetela naša družba.

– Delo, lepo in dosledno življenje naših sobratov bo pridobivalo in tako rekoč vleklo za seboj njihove gojence, da jih bodo posnemali.

– Kadar se bo zgodilo, da bo kakšen salezijanec podlegel in izgubil življenje zaradi dela za duše, tedaj recite, da je naša družba dosegla veliko zmagoslavje . . .

– Ko se bodo med nami začenjale lagodnosti ali udobje, bo naša družba končala svoj tek.

Tako in podobno je naš ustanovitelj nenehno spodbujal svoje sinove, ki jih je hotel z „zavihanimi rokavi“. Sv. Janez Bosko je bil osebno neutrudljiv in podjeten delavec za duše in za božje kraljestvo. Verjel je do globin svoje duše v plemenitost človeškega dela, še posebno apostolskega prizadevanja za „reševanje duš“. Pri delu je popolnoma zaupal v božjo pomoč in vse pričakoval od Boga, zato se nikoli ni razočaral nad navideznim neuspehom svojega prizadevanja, hkrati pa je uporabil vse svoje moči in sposobnosti in se z vso

resnostjo spoprijemal z ovirami in težavami, kakor da bi ves uspeh bil odvisen od njega. Delo je bilo zanj vsakdanja pot pokore, askeze, mistike in združenja z Bogom. Ni ločeval ljubezni do Boga in do duš od žrtve, nujno povezane z delom. Njegovo življenje se je použilo v delu, umrl je izčrpan do skrajnosti zaradi nenehnih žrtev, ki jih je prevzel nase pri ustanavljanju in utrjevanju svojih del. Delal je nenehno, veliko, z veseljem, vedro, brez vznemirjenja in zagrenjenosti, popolnoma predan božjim načrtom in zato uresničevanju svoje svetosti.

Dragi bratje in sestre, v luči letošnje papeževe okrožnice o delu „*Laborem exercens*“ in v don Boskovi šoli ovrednotimo svoje vsakdanje delo in ga doživljajmo vedno bolj kot sodelovanje z božjim stvariteljskim in odrešenjskim načrtom.

Ko bomo v božičnih praznikih globlje razmišljali o božjem veselem sporočilu, ga sprejmimo z vsem srcem v osebi Jezusa Kristusa, Boga in človeka, „ki je posvetil največ časa v svojem zemeljskem življenju ročnemu delu“ in je zato „najzgovornejši evangelij dela“ (iz papeževe okrožnice „*Laborem exercens*“).

VSEM, DRAGI BRATJE IN SESTRE, KI STE KAKORKOLI POVEZANI S SALEZIJANSKO DRUŽINO, VSEM PRIJATELJEM DON BOSKOVIH USTANOV IN BRALCEM SALEZIJANSKEGA VESTNIKA IZ SRCA VOŠČIM BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE PRAZNIKE IN VESELO, DUHOVNO IN VSESTRANSKO PLODOVITO NOVO LETO 1982.

Rudi Borštnik, inspektor

PRIHOD SALEZIJANCEV PRED 80 LETI

Veliko pričakovanje . . .

Zaradi znamenitosti, ki jo je užival don Bosko, je salezijanec kot uspešne vzgojitelje prvi med Slovenci nestrpnostno pričakoval kanonik Luka Jeran (1818–1896). Osebno je poznal don Boska in njegovo ustanovo za zapuščeno mladino. V svojem listu „Zgodnja Danica“ je od leta 1886 do svoje smrti seznanjal verne Slovence o don Bosku, njegovem svetniškem gojencu Dominiku Saviu in o salezijanskih vzgojnih ustanovah.

Njegov naslednik in pobudnik za prihod salezijancev v našo domovino je bil Janez Smrekar, katehet in častni opat „Božjega groba“ (1853–1920). Bil je skrajno požrtvovalen in velikodušen, a prelahkoveren in svojih nakupovanjih starih graščin, s čimer je hotel dobiti sredstva za dobra dela v prid mladini in salezijancev.

Za salezijance in njihov prihod je storil vse, kar je bilo sploh mogoče.

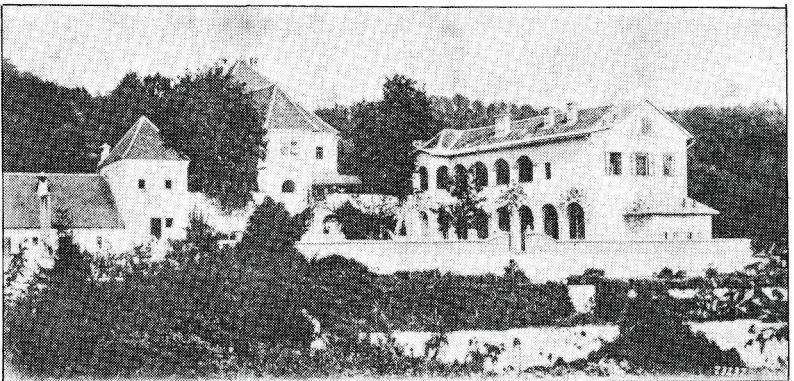
Najprej je ustanovil „Društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevališča“ za „npravno zanemarjeno mladino“

v Ljubljani. Ustanovni sestanek je bil 13. decembra 1893. To društvo je zasnoval zelo široko in visoko – vanj je pritegnil samega avstrijskega prestolonaslednika Franca Ferdinanda, vladnega svetnika Josipa Merka, knezoškofa Jakoba Misija in še drugo ugledno ljubljansko gosposko. Ti so imeli z „vzgojevališčem“ en namen, Smrekar, ki je delal zanj, drugega, salezijanci, ko so prišli pa svojega . . .

Da bi javnost bolj spoznala salezijance, je napisal leta 1896 knjižico „Naši salezijanci ali črtice

o družbi Salezijanski ter njenemu pričetku na Kranjskem“. „Čisti dohodek,“ je zapisal na ovitku knjižice „je namenjen salezijanski zgradbi zavetišča in vzgojevališča v Ljubljani“. Da bi društvo čim bolj razširil, je pošiljal vabila, podobice in podobno.

Maja 1899 je razposlal tole vabilo: „Misijonska družba Salezijancev je prav v sedanjem času izredne koristi za človeštvo.“ Potem pravi: „Tudi v naših domačih krajih je družba salezijancev že mnogo let znana. Naraslo je nam-

Salezijanski zavod na Rakovniku pri Ljubljani leta 1901

reč že tudi pri nas lepo število članov, ki so udje družbe, katera se imenuje — kongregacija ali družba salezijanskih sodrudnikov“. In namem tega društva? Odbor tega društva je „sklenil zgraditi salezijansko misijonsko hišo s cerkvijo in sicer Lurški Materi božji na čast, „Marijin dom“ imenovano. Pripravno zemljišče za to zgradbo je že določeno.“ To zemljišče je Janez Smrekar kupil že leta 1893 za ljubljanskim gradom na „Orlovem vrhu“. Izkazalo se je, da je kraj neprimeren . . . Toda: najprej je bilo govora o „vzgojevališču za npravno zanemarjeno mladino“, zdaj pa o „misijonski hiši“, posvečeni Lurški Materi božji . . .

Potem je Janez Smrekar kupil v Šentvidu pri Stični grad Bukovico s posestvom — na kredit. Salezijansko vodstvo je smatralo, da bi grad in posestvo bila primerna za poljedelsko šolo, tudi za „vzgojo prizadete mladine“ in celo za vzgojo poklicev. Toda grad in posestvo sta bila obremenjena z dolgovi, zato ju ni sprejelo. Velikodušni dobrotnik je kljub temu hotel izsiliti prihod salezijancev: dal je pripraviti kapelico, zagotovil je sredstva za življenje 10 ljudi, krajani so že okrasili pot od železniške postaje do gradu z mlaji, dal je zaklati tri prašičke — toda salezijancev določenega dne septembra 1897 ni bilo . . . Vrhovni predstojnik Mihael Rua ni upal sprejeti gradu s posestvom, dokler bi ga bremenili dolgovi.

Janez Smrekar ni klonil. Tedaj je bil na prodaj ljubljanski grad. Hotel ga je kupiti in izročiti salezijancem. Bil pa je predrag — na veliko srečo salezijancev!

Ker ni bilo z Bukovico pri Stični nič, se je Smrekar lotil drugega podjetja. Marca 1898 je kupil v Kočevju hišo poleg cerkve Sv. Rešnjega Telesa. Čeprav je bila hiša primerna, so predstojniki v Turinu ponudbo odklonili s pripombo, da dokler ni ustanovljena naselbina v Ljubljani, ni misliti na kaj drugega: „Ko bodo salezijanci v Ljubljani, bodo prav radi sprejeli tudi hišo v Kočevju“, je odgovoril Mihael Rua na Smrekarjevo pismo 3. septembra 1900.

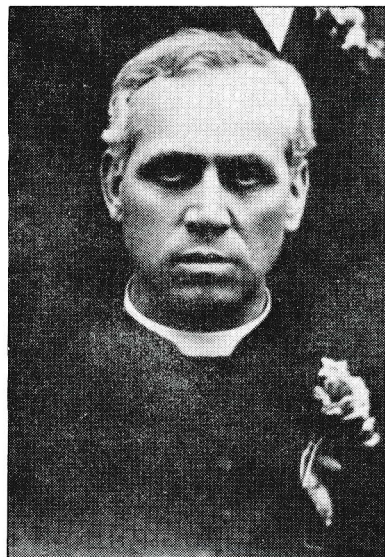
Neutrudni Smrekar je zasledil prostor, kjer je danes frančiškanska cerkev v Šiški. Tam je hotel postaviti cerkev in vzgojni zavod za salezijance. Ustanova bi imela ime „Marijin dom — Šiška“. Dal je že tudi narediti načrte . . .

Končno je prišel na vrsto Rakovnik. V vabilu sodrudnikom 1. julija 1901 je Janez Smrekar zapisal: „V tem zavodu bodo čč. Salezijanci, ki se izključno bavijo z vzgojo moške mladine, dečke vzgajali in poučevali na versko-npravni podlagi po njihovi sposobnosti in nadarjenosti v soglasju z obstoječimi šolskimi načrti v poštene in koristne člane človeške družbe. Živo potrebo takega zavoda nam javno svedoči dejstvo, da taki v vzgoji zanemarjeni dečki, kateri ne smejo ali ne morejo javnih šol obiskovati, večidel brez vzgoje ostanejo ter kot neredni, delomrzni, brezverni in nenpravni ljudje dorasejo, veliko nadlego in nevarnost za mesto in deželo, za državo in sploh človeško družbo“ (pomenijo). „Društvo torej, katero si je stavilo nalogo, tako občno zlo po svoji moči preprečiti in zabranjevati ter k rešitvi perečega socialnega prašanja pripomoči, sme se v istini plemenito versko-domovinsko dobro delo imenovati, zasluži splošne naklonjenosti in podpore.“ Vabilo omenja kardinala in knezoškofa dr. Jakoba Misija, ki je že 22. januarja 1894 pristopil kot ustanovni član salezijanskih sodrudnikov, ki je pa že leta 1898 umrl.

Novi ljubljanski knezoškof Anton Bonaventura Jeglič (1898—1930) je na prošnjo Mihaela Rua prav rad dal svoj pristanek za naselitev salezijancev v svoji škofiji in priporočil prevzem gradu Rakovnik. Grad je kupilo „društvo za zgradbo zavetišča in vzgojevališča“ 22. decembra 1900 od tedanjega lastnika Avgusta Mauserja. Predstojniki s o Rakovnik smatrali za primerne za vzgojno delo in tudi za „oratorij“, „dokler bi se ne dobilo v mestu primernejšega prostora“. Toda salezijanci so se zelo otepali „poboljševalnice“: želeli so si vzgojnega dela z vzornimi fanti, da bi si iz njih dobili poklice . . .

Skromen začetek . . .

Don Boskov naslednik Mihael Rua je določil 18. novembra 1901 za Rakovnik štiri osebe: duhovnika Simona Visintainerja za ravnatelja, dva slovenska klerika Ivana Perovška in Jožefa Mežeta ter sobrata pomočnika Janeza Žigona (ki je prišel naslednjega dne). Spremljal jih je tedanji beneški inspektor Mose Veronesi (1851—1930).

Katehet Janez Smrekar

Mose Veronesi, prvi inspektor

Simon Visintainer, prvi ravnatelj

Na ljubljanskem kolodvoru jih je sprejel Janez Smrekar in blagajnik društva Ferdinand Bradaška. V dveh kočijah so se odpeljali na Rakovnik mrzlega, deževnega jesenskega večera. Grad je bil prazen, brez postelj in druge potrebne opreme. Sprejel jih je čuvaj Jernej Pavlin, po poklicu čevljar in svojevrsten mož. Po njegovem pripovedovanju so bili ljudje prepričani, da je v gradu, preden so prišli salezijanci, strašilo. Pri salezijancih je ostal do svoje smrti. Prvo kosilo, ki je bilo obenem večerja je salezijancem in gostom pripravila Smrekarjeva sestra Nežka, ki je vedno ostala goreča njihova sotrudnica.

Bila je sobota 23. novembra 1901. Prihod pionirjev salezijanskega dela v Sloveniji je bil ponižen in neopazen. Le malo oseb je vedelo za njihov prihod.

Naslednjega dne je bila nedelja. Ponoči je sneg pobelil grad in vsenaokrog. Inspektor Veronesi je blagoslovil sobo, ki je bila določena za kapelico. V njej je Smrekar že pripravil oltarček s podobo lurške Matere božje. Potlej je bila prva sveta maša.

Ko se je knezoškof Jeglič vrnil z birmovanja v škofji Loki, je 26. novembra sprejel salezijance v spremstvu predsednika društva za izgradnjo vzgojevališča dr. Ivana Janežiča, potem pa je še istega dne popoldne še sam prišel na Rakovnik. Za kapelo je daroval ciborij in dva lepa mašna plašča. Dal je tudi dovoljenje, da se sme v kapelici hraniti sv. Rešnje Telo.

Zvečer so prvi salezijanci v naši domovini molili:

„Ostani z nami, Gospod, ker se večeri in se je nagnil dan. Ostani z nami, ker nas čaka težko delo. Stoj nam ob strani v vseh težavah in bridkostih, ki se kakor temni oblaki in drveči hudourniki vale proti nam.“

Približal se je praznik Brezmadežne. Katehet Janez Smrekar je sklical sestanek sotrudnikov v starem Katoliškem domu blizu Križank. Navzoča sta bila tudi ravnatelj Visintainer in Meze. Ko sta se pozno zvečer vrnila domov, sta našla prvega gojenca. V svojih spominih ga Meze takole opisuje: „Imam ga pred očmi, kakor bi bilo včeraj. Stal je v prednji sobi na desni v gradu, kjer sva imela s

Perovškom učilnico. Zavit je bil v zelen plašč. Plašno je zrl v svoje bodoče predstojnike in učitelje. Bil je to Maks Simončič. Vsi smo bili veseli, da smo tako kot don Bosko prav na Brezmadežno dobili prvega gojenca. V tem dogodku smo videli zagotovilo posebnega Marijinega varstva.“

Začetki salezijanskega dela na Rakovniku so bili kaj skromni, posebno v primerjavi s tem, kar je ljudem prikazala Smrekarjeva propaganda. Brali so o velikanskih zavodih s stotinami gojencev, o vzornih obrtnih delavnicah, poljedelskih šolah in gimnazijah. Na Rakovniku pa ni bilo nič tega. Zavod je bil star, oskuben gradič z nekaj sobami, posestvo zanemarjeno, salezijanci pa revni kot cerkvene miši.

Le počasi so ljudje dobivali pravo podobo o salezijancih in njihovem delu. Videli so, da so pripravljeni delati in se žrtvovati za mladino in za ljudstvo. Začutili so, da imajo v srcu zasidrano ljubezen in zaupanje v Marijo Pomočnico...

Po arhivskem gradivu — stk

SLAVJE 80-LETNICE

„Prav je, da se spomnimo dogodkov svoje zgodovine. Prav je, da se spomnimo prvih štirih salezijancev, ki so z božjo milostjo učinkovito gradili našo družbo v Sloveniji. Prav je, da se spomnimo tistih, ki so se pridružili njim in posvetili svoja življenja Gospodu v velikodušno službo mladini in ljudstvu v don Boskovem duhu.“

Prav je, da se spomnimo danes vseh sotrudnikov, dobrotnikov in don Boskovih prijateljev, ki so z veliko velikodušnostjo prispevali k vzdrževanju salezijanskih ustanov v Sloveniji. Zahvaljujem se tu v imenu vrhovnega predstojnika,“ je 15. novembra letos pokrajinski svetovalec Roger Vanseveren nagovoril častilce rakovniške Marije Pomočnice.

Salezijanska družba v Sloveniji slavi letos poseben jubilej, 80-letnico prihoda salezijancev na Rakovnik. Ob tej priložnosti je pet salezijanskih bogoslovcev obljubilo večno zvestobo Bogu. To so bili: Cingerle Vinko, Gačnik Drago, Kuralt Marijan, Pinosa Rafko in Žabot Janez.

Vsak jubilej mora biti delovna zmagaja, zato potrditev začrtanih smernic, potrditev slavne preteklosti in obljuba zvestobe izrazi vse. Naši hvaležnosti, „ker smo pričeli dediščine vere, služenja in svetosti, ki so jo uresničili salezijanci z

božjo milostjo v Sloveniji“ (R. Vanseveren), so se pridružili salezijanski sotrudniki, dobrotniki in starši bogoslovcev, ki so polagali zaobljube. Pevski zbor rakovniške župnije in zbor salezijanskih bogoslovcev sta prispevala svoj delež, da

Slavje z Rogerjem Vanseverenom na Rakovniku

je evharistična daritev postala prijetno, domače bogoslužje.

Družina je spremljala svojega člana pri tako važni odločitvi. Starši so svojega sina „izgubili“, so „odmrli“ zanj, vendar jih spremlja blagoslov, ki prinaša novo življenje. Malo je, kar zapuščamo, a to, kar prejemamo, ne moremo prešteti. To so čutili tudi prvi salezijanci, ki so prišli na Rakovnik. Bili so pionirji v Sloveniji, vendar „so bili prežeti z don Boskovim duhom. Kakor don Bosko so bili prepričani, da Kristus hoče dokazati svojo ljubezen mladim z njihovo pričujočnostjo in velikodušno požrtvovalnostjo. Kakor don Bosko so bili prepričani, da jih Marija Pomočnica ne bo nikoli zapustila in da jim bo vedno mati in učiteljica, kakor je bila don Bosku“ (R. Vanseveren).

Obred zaobljub je vsaj za hip odgrnil zaveso skrivnostnosti, pomembnosti in odgovornosti salezijanskega življenja v skupnosti. Vemo, da smo aktivni in pričevalni le znotraj skupnosti, ki bratsko sprejema vsakega člana. Prvi koraki so navadno majavi in opotekajoči. Življenje mora računati s preizkušnjami. Vinko Cingerle je dejal:

„Tudi mi smo doživljali to resničnost. Morali smo se bojevati, premagovati ovire, iti naprej... V tem boju nismo samevali. Molitev, žrtve in nasveti sobratov so osmišljali našo mladost... Danes smo dokončno odprli vrata svojega srca Gospodu. To je razlog našega skupnega življenja. Hvala za nesebično pomoč...“

Resnična zahvala velja vsem salezijancem, sodelavcem in dobrotnikom, ki so polagali temelje. Njihov lik bo ostal svetla točka v zgodovini Cerkve v Sloveniji, njihov zgled pa nas spodbuja „da tvorimo skupnost ljubezni z brati, ki nam jih pošilja Gospod“ (R. Vanseveren).

B. Balazic

Bogoslovci, ki so napravili večne zaobljube

MAŠNIŠKO POSVEČENJE

MARTINA VÖRÖŠA

8. november. Prijetno nedeljsko sonce je mnoge meščane zvabilo v obrobne gozdčike, bližnje vasi ali zasebne vikende. Nekateri salezijanci, salezijanske sodelavke in dobrotnike je pot zanesla na Gorenjsko. Na Trsteniku je bila izjemna slovesnost. V župniji so zaključili misijon, ki ga je vodil salezijanski duhovnik dr. Janez Jenko. Nevsakdanji dogodek pa je bil obarvan z drugačno vsebino: prvič v zgodovini je bilo v župniji mašniško posvečenje in to je bila prva nova maša na Trsteniku.

Novomašnik Martin Vöröš je po rodu doma iz Prekmurja. Rodil se je 8. novembra 1953 v Bratonicih, župnija Beltinci. Župnija šteje več tisoč prebivalcev in je slovensko Cerkve obogatila z mnogimi duhovnimi poklici. Martin je trinšestdeseti duhovnik. Osnovno šolo je končal v Beltincih. S salezijanci se je prvič srečal po svojem očetu, ki

je že več let sezonski delavec v salezijanskem zavodu sv. Jožefa v Sionu v Švici. Martin je gimnazijo, noviciat in asistenco končal v Želimljem. Kot bogoslovec ljubljanske teološke fakultete je prebival na Rakovniku.

Zakaj mašniško posvečenje na Gorenjskem?

Martin Vöröš je kot diakon več mesecev deloval na Trsteniku. Pomagal je v župniji in obenem skrbel za bolne sobrate, ki okrevajo v tamkajšnji hiši. Župljani so ga z veseljem sprejeli in so hoteli dneve duhovne prenovе zaključiti z največjim darom: posvetitvijo novega trsteniškega kaplana.

Lepo prenovljena in okrašena cerkev je sprejela vernike od blizu in daleč. Martinovi sorodniki so rezervirali poseben avtobus, da so se lahko v čim večjem številu udeležili slovesnosti. Mašniško posvečenje je vodil pomožni škof

dr. Stanislav Lenič. Čez trideset somaševalcev, pevski zbor iz župnije in zbor salezijanskih bogoslovcev, lepa četica ministrantov, navdušeno petje vernikov – govori o dnevu radosti, veselja, miru in zahvale za izreden blagoslov.

Marsikatero oko je potočilo solzo, marsikatera molitev, vzdih in prošnje so poromale k delivcu milosti. Na obrazih starih in mladih, otožnih in veselih, se je zrcalilo vprašanje: Martin praznuje osemindvajseti rojstni dan, postal je duhovnik – zakaj? Gospod škof je imel pripravljen odgovor: duhovnik se jemlje izmed ljudi in je postavljen za ljudi. Mladi rod išče neke globlje temelje – potrebuje duhovnika, ki jih bo prek Kristusa vodil k Očetu. Morda se ne zavedamo: vsak duhovnik je blagoslov in potrditev dejstva, da nas Bog še ni zapustil.

**Novomašnik Martin Veres s škofom St. Leničem
in inspektorjem R. Boršnikom**

Martin je po obhajilu s svojimi izbranimi besedami podrl tisti „škoda“ radovednežev, ki ne razumejo, ker ne dopuščajo možnosti, da bi Bog stopil v njihovo življenje. Na svoji hoji za Gospodom je doživel „temno noč, ki tare duha“,

vabeče besede: „vse to ti dam, če predme padeš in me moliš“, grenko izkušnjo, da prerok ni cenjen med svojimi – vendar ga ni nikoli zapustila luč Resnice.

Na svetu je veliko sposobnejših, idealnejših fantov, vendar dar je

potrebno sprejeti, čeprav ga nismo vredni. Poklic je milost in sad molitve staršev, bratov, sester, sorodnikov in vere celotnega slovenskega občestva. Duhovni poklic doživlja padce in vrhunce ob zgladu in besedah predstojnikov, soratov in lastni veri ali odsotnosti le-te. Božja milost deluje le v srcu, ki je odprto za novo, za nepredvidljivo, zato je duhovništvo v prvi vrsti odpoved in trpljenje.

Vsak človek je sin svojega časa, je pogojen s svojimi psihofizičnimi sposobnostmi in hibami. Kristusov „gorje“ bi veljal za tiste, ki bi sprejemali duhovnika kot podoben, ki se nikoli ne spreminja, zmeraj ostaja neprizadeta, nerealna, kičasta.

Vsi smo grešniki – to, kar bi morali biti šele postajamo.

Martin je na koncu mašne daritve podelil svoj prvi, novomašni blagoslov. Je bil to res blagoslov ali le gole človeške kretnje? Da. Bil je pravi, resnični blagoslov za tiste, ki krščanstvo sprejemajo z vero, za tiste, ki čutijo, da je duhovnikova zvestoba v „lončeni posodi“, za tiste, ki so čuječi in vztrajajo v molitvi.

B. Balažič

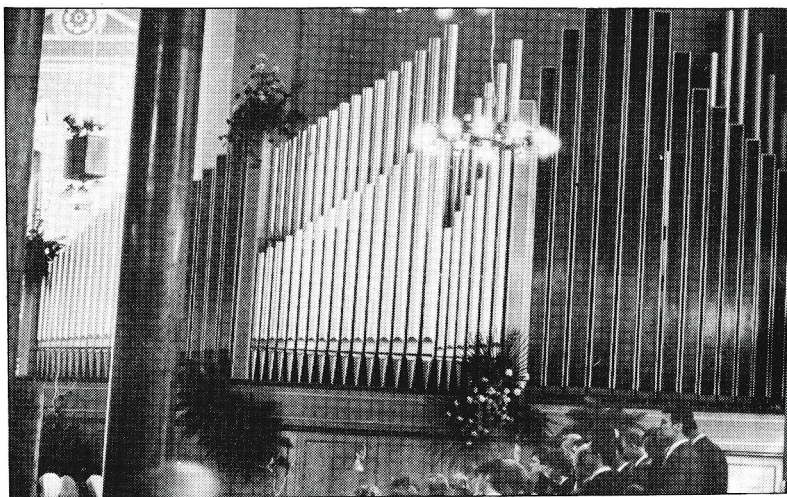
»MOJ BOG, LJUBIM TE!«

V LEPOTI IN SIJAJU PRENOVLJENEGA TEREZIJINEGA SVETIŠČA NA KODELJEVEM

Delo slovenskih salezijancev je neločljivo povezano s svetiščem sv. Terezije DJ na Kodeljevem. Sv. Terezija nas vodi k virom mladostne, apostolske, misijonske, molitvene svetosti! Terezijina mala pot je sestavni del duhovne dediščine slovenskih salezijancev. Je zaščitnica našega dela, pa tudi navdihovalka. Rož milosti iz njene ga naročja je bil deležen že premarsikateri. Salezijanska duhovnost preventivnega sistema je dejansko naša mala pot salezijanskega posvečenja, ki tako kot Terezijina pot, nas posvečuje z delom v preprostosti, s preprostimi, revnimi, zapuščenimi, z misijonskim delom, vse v živi ljubezni do Boga in v zavesti pripadnosti Cerkvi. Tako se lepo družita kontemplativna akcija karmeličanke in aktivna

kontemplacija salezijanca. To je duhovno bogatenje, ki ga ponovno

čutimo kot potrebo v prenovljenem svetišču.

Novo orgle v cerkvi na Kodeljevem

Kaj je tisto, kar v prenovljenem svetišču najbolj pade v oči? Je to prenovljena streha? Je to prebeljena notranjščina svetišča? So mogoče to številne podrobnosti, ki nove ali prenovljene, krasijo ta bogoslužni prostor? So to mogoče orgle, ki sedaj postavljene spredaj, mamijo radovedne poglede? Ne čudite se, sobratje, vendar zveni kar preroško, da po pričevanjih ljudi to, kar zasluži največjo pozornost, kar je najbolj posvečilo našo cerkev, da je to sveže pozlačen napis na oboku nad daritvenim oltarjem: „MOJ BOG, LJUBIM TE!“ Tako se je prenovljeno svetišče samo spremenilo v klic po prenovi in posvečitvi našega življenja v duhu oporoke in zadnjih besed naše mladostne svetnice! Prav bi bilo, če bi prenovljeno svetišče v nas zbudilo vsaj nekaj tistega poleta, s katerim je bilo zaznamovano salezijansko apostolstvo pionirskih časov na Kodeljevem med vojnama!

S Terezijinim svetiščem je povezano salezijansko delo za mladino: Mladinski dom, Katehetska dejavnost! Tukaj sobratje složno delajo z verniki, sotrudniki in prijatelji, ki so v to svetišče, nekdanj in danes, vgradili ogromno sredstev in osebnega napora. S svetiščem in za svetišče ne živijo samo številni pevci (pod laiškim vodstvom in morali bi jih slišati 4. oktobra!), ampak tudi številni drugi verniki, ki del svojega časa in sredstev redno namenjajo svetišču sv. Terezije in salezijancem in njihovemu delu. Triletno delo župnikovanja in ravnateljavanja g. Snoja se je končalo prav po Terezijino: odhod v misijone...

Če pa kaj pričakujete o samem 4. oktobru, ko je med nami bil ljubljanski nadškof g. dr. Lojze Šuštar, številni prijatelji, sotrudniki, dobrotniki in verniki, in pa seveda o orglah, potem naj navedem samo dvoje pismenih pričevanj iz kronike!

„Na Mali Šmaren 1981 sem imel čudovito doživetje Marijinega praznika, ko sem na novih orglah improviziral. Kodeljevske orgle so nekaj enkratnega, mojster Jenko je z njimi ustvaril svoj vrhunec, njihova dispozicija kar vpije po izrabi v

Cerkev sv. Terezije D. J. na Kodeljevem

najrazličnejših smereh in so te ravno za sodobno avantgardno glasbo vir idej. Čestitam Kodeljevemu za te orgle.

Primož Ramovš

„Trinajst let sem kot sosed občudoval delo pastoralne ekipe na Kodeljevem. Vedno vse na višini, posebej velika skrb za vernost slovenske mladine, kakor tudi izredna pozornost vsakemu človeku.

Ko sem danes prisostvoval slovesnosti, kakršnih je malo v slovenski Cerkvi, iz srca čestitam vernikom in salezijanskim duhovnikom za vse, kar smo doživeli in

časar je deležna župnijska skupnost na Kodeljevem. Naj župnijska zavetnica Mala Terezija še naprej

siplje na to skupnost cvetje božjega blagoslova in Marijinega varstva.

Melhior Golob

„Končno sodobnim normam ustrezajoče orgle. Velik užitek. Hvala za možnost koncertiranja.

Hubert Bergant

Svetišče sv. Terezije na Kodeljevem je resnično lepo, splača se ga videti v tej svojski lepoti! Za sklep bi veljalo: Pridite in poglejte! Toda ne bodite le radovedneži, ki bi pasli svoje oči, bodite tudi romarji. Vsaj za čas se zastrmite v napis: „MOJ BOG, LJUBIM TE!“, kajti to je vabilo vsem obiskovalcem. Terezijina roža milosti naj pade v srce slehernega, ki pride v njeno svetišče, in naj v njem posveži našo osnovno posvetitev: Moj Bog, ljubim te!

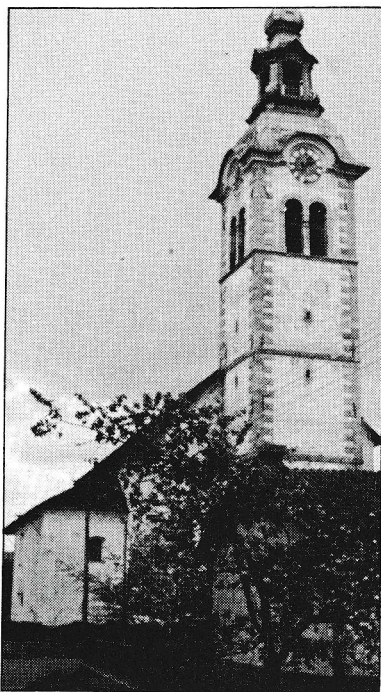
Toci

SALEZIJANCI MED IŽANCI

Salezijanci so z Ižanci že dolgo povezani. 25. 1. 1967 je bil za župnijskega upravitelja ižanske župnije imenovan g. Anton Bergant. Bil je velik prijatelj salezijancev. Ker je bil na župniji sam, je velikokrat iskal pomoči na Rakovniku. Razni duhovniki so mu prihajali na pomoč. Mnogokrat tudi salezijanski bogoslovci. Predvsem pa sosedje iz Tomišlja, ki so to župnijo upravljali: g. Okorn, A. Jakob, g. Žerdin. Ko je Bergant resno zbolel, je bil za začasnega upravitelja župnije lg 10. 1. 1971 imenovan salezijanec Stanko Rebek. Ko pa je dekan podlegel težki bolezni 29. 1. 1971, je bil Stanko Rebek imenovan za rednega upravitelja župnije in soupravitelja Tomišlja in Golega. Na njegovo mesto je prišel za upravitelja župnije 2. 9. 1971 salezijanec Egidij Dolinar, do tedaj žup. upravitelj na Rakovniku, ki že 10 let vodi ižansko župnijo. Osem let mu je pomagal kaplan Jože Kramer, sedaj pa opravlja kaplansko službo Jože Horvat. V veliko pomoč pri hiši je salezijanski sobrat Lojze Krese.

Nekaj zgodovine lga in ižanske župnije. Naselje lg sega globoko v antiko. Položaj antičnega naselja lg ni povsem jasen, ker doslej na tem področju ni bilo pomembnejših izkopavanj. Domneve temeljijo na posamičnih slučajnih najdbah. Od 100 antičnih kamenih spomenikov imajo le trije točno znano najdbišče. S svetom je imelo v antiki ob jezeru ležeče ižansko naselje več zvez. Ugotovljena je trasa, ki se od Dolenjske ceste (cesta Emona-Sisak) cepi pri Lavrici, drži na Babno gorico in od nje v ravni črti na Kremenco z glavno smerjo prek Blok v cerkniško kotlino, na Trst-Tergeste, s številnimi lokalnimi odcepi. Eden od njih je vodil na lg. Ta se je začel pri Babni gorici in držal ravno v smeri na današnje ižansko pokopališče, v čigar območju se je en krak cepil čez Golo na Krvavo Peč mimo „Dedca“ pri Stajah, drugi skozi Iško vas čez Gornji lg na Rakitno, tretji pa prejkone na Tomišelj in Borovnico. Z Emono je bil lg povezan po vodni poti Iščica — Ljublanica. Nekateri znaki nakazujejo, da je bil v antiki zaselek ali vsaj kmetija tudi v Mateni, morda tudi v Iški

Loki, Iški vasi in Strahomerju. Nedvomno sta bila — morda v religioznem smislu — poseljena osamelca jugozahodno od lga: Zidana Gorica in Poljska Gorica. Sledovi naselja na lgu se kopičijo od njegovega današnjega središča v smeri proti pokopališču, vzdolž omenjene ceste. Ižansko pokopališče v antiki se da ugotoviti od današnjega pokopališča do Staj in se nadaljuje ali proti Iški vasi, ali proti zahodu, en del pa zavije proti jugovzhodu mimo Ponikvarja do „Dedca“, to je nagrobnika, vrezanega pred 1800 leti v živo skalo.

Cerkev sv. Martina na lgu

Kaj pa naseljenci antičnega lga? Precej o njih povedo nagrobniki iz tiste dobe. Prišli so od jugovzhoda ali jugozahoda. O tem pričajo reliefne podobe na nagrobnikih in imena na njih. Vse kaže na rimske, keltske, ilirske, venetske došlece. Morda so bili to rimski odsluženi vojaki. S čim so se bavili? S pridobivanjem stavbenega, mizarskega lesa, lesa za kurjavo, ogljem, kovaštvom, kamnoseštvom.

Pa pustimo antiko in si raje oglejmo, kako je bilo s krščanstvom v tem kraju. Kdaj je krščanstvo prodrlo do lga — Bog ve.

Domnevno je prva cerkev na lgu stala že v 10. stoletju. Bila je sprva podružnica šentpeterske parafare v Ljubljani. A že leta 1291 se navaja lg kot samostojen vikariat v okrilju šentpeterske župnije in vikar, stalni duhovnik, je bil tedaj na lgu neki Gotfridus. Sprva je spadal lg pod Oglejske patriarhe, 1461 pa je bil podrejen novoustanovljeni ljubljanski škofiji.

Župnija lg je imela včasih večji obseg. Leta 1787 sta se od nje ločili župniji Golo in Želimlje, 1904 pa Tomišelj. Iz področja ižanske župnije je v času njenega obstoja izšlo 22 duhovnikov. Nekateri so bili zelo znane osebnosti. Današnja baročna farna cerkev je bila dograjena leta 1710. Njen stavbenik je bil Gregor Maček.

Na letošnjo zahvalno nedeljo je gospod škof dr. Stanislav Lenič posvetil novi daritveni oltar. Za to priložnost je bil preurejen prezbiterij po načrtih arhitekta Jožeta Kregarja. Novi tlak prek vsega prezbiterija (delo kamnoseka Stan-ka Vodnika) je dvignjen za 30 cm, tako da je daritveni oltar lepo viden. Stara obhajilna miza je prestavljena v prezbiterij ob stranskih stenah v lepo kras. Iz stare krstilnice sta v prezbiterij preneseni obe lepi svetili, ki stojе kot stegujoče se roke vernikov k molitvi. Tudi daritveni oltar, ki je kovinski s kamnito ploščo (delo Rafaela in Janeza Žmuca) in se čudovito lepo sklada z veličastnim baročnim nastavkom nad glavnim oltarjem, je narejen po načrtu arhitekta Jožeta Kregarja. Prav tako tudi ambon. Na desno stran oltarja je v prezbiterij postavljen krstilnik, ki ima za podstavek dva leva iz kamna, še iz rimske dobe.

Tako je sedaj v skladu s prenovljeno liturgijo pred očmi vseh, krstni kamen, kjer se začne človekovo krščansko življenje, ambon, odkoder se glasi božja beseda potujočemu skozi življenje in na sredi oltar, kjer župnija daruje sv. daritev in se deli kruh življenja. Za vsem tem pa v baročnem nastavku nad glavnim oltarjem kraljuje sv. Martin — škof, zavetnik župnije, obdan od svetniških podob, 2 metra visokih: na desni sv. Nikolaj in sv. Frančišek, na levi pa sv. Era-

zem in sv. Janez Nepomuk, vsi zavetniki proti povodnji.

Pri slovesnosti posvečenja je s škofom somaševalo 10 duhovnikov. Prisoten je bil tudi Rudi Boršnik, inspektor salezijanske družbe in dekan Franc Dular ter kleriki iz Želimej. Tudi narodne noše so povečale slovesnost. Pevci pa so zelo ubrano peli.

Preureditev prezbiterja je bila planirana že za letošnjo birmo, toda rok je bil prekratek. Ker drži pravilo: „hiti počasi“ smo preureditev prezbiterja in novi daritveni oltar ter njegovo posvetitev prenesli na zahvalno nedeljo. Tako je bilo več časa za premislek in načrtovanje. Zato je pa delo tudi lepo uspelo.

Tako je župnijska cerkev na Igu postala še lepša in bogatejša opremljena.

Na tem mestu je treba povedati še besedo o izžanskih faranih. Dobrega srca so, vedno pripravljene za pomoč pri gospodarskih zadevah. Tudi v zadnjem času so pokazali veliko mero prizadevnosti. Skoraj vseh 8 podružnic (nekoč jih je bilo 12) je bilo z njihovo pomočjo prekritih in streha na

zvonikih preplekana. Na Visokem je bil z njihovo pomočjo renoviran lep ornamentiran lesen strop in cerkev prekrita s skodlami. Prekrita je bila tudi farna cerkev in pločevina na zvoniku prebarvana. Zvonovi so bili elektrificirani, okoli cerkve in pred župniščem položen asfalt. Prekrita gospodarska poslopja, v župnišču narejeno centralno ogrevanje, tako da so otroci pri verouku na toplem, in vzdana nova okna. Tudi cerkev je dobila ogrevalne naprave in nazadnje preurejen prezbiterij. Za to delo so bili še posebej zavzeti. Naprošeni za pomoč so takoj priskočili. Zapele so lopate in zadržali traktorji in ob cerkvi je zrasel velik kup peska. Potem se je zavrtel mešalec in kolesa samokolnic in tlak v prezbiteriju se je dvignil. Vanj so bile položene cevi za ozvočenje in elektriko. Ko se je tlak dobro osušil, je dobil še lepo marmorno preobleko. — Naj vsem Bog obilo povrne.

Na zahvalno nedeljo je novi prezbiterij, okrašen s cvetjem in vencem, zablestel v vsej svoji lepoti.

Škof je v pridigi lepo razložil pomen preureditve prezbiterja, predvsem pa pomen oltarja za župnijsko skupnost, ob katerem

naj bi se župnija zbirala ob nedeljah k sveti maši.

Med obredom posvečenja so verniki, ki so veseli napolnili cerkev, pozorno poslušali škofovo razlago posameznih delov posvečevanja. Pri obhajilu so se zgrnili v dolgo vrsto in prejeli Kristusa. Po maši so se farani škofu zahvalili za posvetitev oltarja in mu prisrčno čestitali za 70 letnico življenja in bližnji god.

V župnišču je zbranim pevcem gospod škof čestital za lepo ubrano petje, jih pohvalil, da tako zvesto prihajajo k pevskim vajam in trem pevcem (Hedviki Žagar, Janezu Zalarju in Francu Lenarčiču), ki že več kot 50 let prepevajo na koru Bogu v čast, podelil posebno priznanje.

Bog daj, da bi se ob prenovljenem prezbiteriju prenavljala tudi srca faranov. Novi oltar bo dobil svoj pravi pomen, ko se bodo vsi lžanci zbirali ob njem, ko bodo starši vodili svoje otroke v božje svetišče k maši in zakramentom, ko bo mladina zaslutila, da jo v cerkvi čaka Kristus, ki bo osrečil njih mladost.

Potem bodo salezijanci še rajši med lžanci.

E. Dolinar

Škof St. Lenič in župnik E. Dolinar (na desni) ob blagoslovitvi novega oltarja in krstilnika v cerkvi sv. Martina na Igu

MATERINA NAVZOČNOST PRI OTROKU

Ena izmed značilnosti vzgoje v „družinskem duhu“, ki jo je skušal sv. Janez Bosko uresničiti v svojih ustanovah je asistenca ali nenehna, ljubezniva navzočnost vzgojitelja pri svojih gojencih.

Toda še preden pride gojenec v zavod, je že toliko let rasel v nenehni in ljubeznivi navzočnosti svoje matere, očeta, bratov in sester ter drugih družinskih članov. Zavodska vzgoja je nadaljevanje dogajanja, ki se je vršilo v družini, dasi se njegove učinkovitosti ne zavedamo. Zgled asistencije pri vzgoji je materina navzočnost pri otroku, tako v najnežnejši starosti, kakor tudi pozneje, ko otrok shodi in začne govoriti.

Mati je prvo leto pri otroku zato, ker otrok nujno potrebuje pomoč odrasle osebe, saj si sam še ne more pomagati. Ko otrok shodi, je mati navzoča zato, da otroka uvaja v umetnost življenja in prestreže toliko nevarnosti, ki jim je otrok zaradi svoje neizkušenosti izpostavljen. V teku drugega in tretjega leta mati otroka tudi uči govoriti. Obenem ga uvaja v značilni človeški kulturni svet. Toda tu gre za mnogo več. Mati posreduje otroku osnovne religiozne in moralne izkušnje.

Otrok je v prvem letu življenja predvsem pomoči potrebno bitje. Toda prav ta potreba po pomoči je velika priložnost, da se otrok začne uvajati v religiozno življenje.

Otrok je od vsega začetka sposoben izraziti svoje potrebe s pomočjo znamenj, ki jim v psihologiji pravimo signali. Če je otrok lačen, moker, če nerodno leži in ga zebe, otrok zajoče in tako pokaže, da nekaj potrebuje. Jok je signal, da z otrokom nekaj ni v redu. Treba mu je pomagati. Včasih si otrok pre-

prosto želi, da je mamica pri njem. V tem primeru ne gre za telesni glad, temveč za potrebo ali glad po materini navzočnosti, glad, ki je prav tako neprijeten kot glad zaradi hrane ali pijače.

Mamica takoj pride k otroku in ugotovi, kaj mu manjka. Otrokov signal, ki pove, da potrebuje mater, je bil učinkovit. Otrokova potreba je zadoščena in otrok je zadovoljen. Toda to dejstvo ima celo vrsto drugačnih posledic.

Otrok pri tem izkusi, da je vedno nekdo blizu njega, ki je pripravljen, da mu pomaga v katerem koli položaju. Pri krščanskem nauku se učimo, da je Bog povsod pričujoč. Tudi pri otroku. Če otrok ne izkusi v svoji stiski pričujočnosti nekoga, ki mu lahko in hoče pomagati, je vse govorjenje o božji pričujočnosti prazno, ker otrok ni izkusil resničnosti povsod-pričujočnosti, bodisi Boga bodisi nekoga drugega, ki namesto Boga dela tisto, kar osebna navzočnost človeka prinaša s seboj. Mati, ki se odzove na otrokov klic v sili, je zastopnica in predstavnica Boga, ki namesto Boga opravi tisto, kar je za otroka življenjsko pomembno.

Ne gre samo za to, da otroka nahranimo, poskrbimo, da ga ne zebe in poskrbimo za njegovo telesno čistočo, gre za mnogo več: otrok prek osebe, ki skrbi zanj občuti nenehno božjo pričujočnost. Ta božja pričujočnost bo ob svojem času nudila osnovo za osebni odnos otroka do Boga, iz česar se bo razvila otrokova religija.

Nič manj ni osebna pričujočnost matere potrebna za drugo osnovno krščansko izkustvo, za izkustvo ljubezni. „Bog je ljubezen“ pravi sv. Janez evangelist. Bog

sam ne more izkazovati občutene ljubezni otroku, dasi ima otroka neizmerno rad. Zopet je potreben nekdo, ki namesto Boga stori vse tisto, kar otrok potrebuje. Tu je nujno potrebna mati, ki namesto Boga opravi vse tisto, kar bi Bog naredil, če bi „imel roke in človeško srce“.

Tudi naslednja leta, ko otrok nujno potrebuje pomoč, je navzočnost matere mnogo več kot samo zadoščevanje telesnih potreb prehrane, obleke in stanovanja. Predvsem gre za občutje zavarovanosti in zaščitenosti. Tudi odrasel človek čuti potrebo po zaščiti. Zato se povezuje z drugo osebo v zakon, zato se čuti dobro med svojimi sorodniki, zato si išče prijateljev. Otrok čuti tako imenovano „prapotrebo“, zato ker ga navdaja „prastrah“ ali „prabojazen“. Teh neprijetnih izkušenj se iznebi samo ob navzočnosti „pramočnega“, ki je Bog.

Mati in pozneje oče sta sposobna, da otroku zadostita vse osnovne potrebe. Do gotove meje sta „vsemogočna“. Prav tako sta oče in mati sposobna, da otroka obvarujeta neposrednih nevarnosti. Za otroka sta nekaka podoba božje moči. Ker pa vsega le ne zmoreta in se v mnogočem morata sama obračati za pomoč na Boga, otrok vidi, kaj je za mater in očeta Bog.

Pri vsem tem gre za izkušnje, ne za kak nauk ali teorijo: vse to otrok dan za dnem doživlja v svojem življenju.

Asistenca v vzgoji, kot osnovno dejstvo don Boskove vzgoje, je nadaljevanje pričujočnosti matere in očetove navzočnosti v otrokovem življenju. Začne pa se takoj ob rojstvu in traja ves vzgojni potek.

Valter Dermota

SALEZIJANSKI SOTRUDNIK

Kristjan more živeti svojo krstno posvetitev v različnih poklicih, kakor jih navdihuje Sveti Duh. Med mnogimi tudi poklic „salezijskega sodelavca“.

„Na podlagi tega poklica božji Duh, ki je ljubezen, kliče posameznega kristjana, laika ali duhovnika, da se uresničuje danes po don

Boskovem apostolskem načrtu v sodelovanju z drugimi člani salezijske družine“ (7. čl. PSS) Salezijski sodelavec je torej laik, — z vsemi značilnostmi notranjega življenja in apostolata, ki ga poznamo iz koncilskega nauka o Cerкви — ki deluje in živi na „salezijski“ način ali v salezijskem duhu.

Morda bo kdo vprašal, kaj je salezijski duh? Don Aubry, strokovnjak na tem področju, ga takole opredeli: „Salezijski duh je skupek pogledov in vrednot človeškega sveta in krščanske skrivnosti, za katere so don Boskovi sinovi, ki sprejemajo navdihovanje Svetega Duha in moči svojega

poslanstva, posebno dovzetni, tako v notranji drži kakor v zunanjem vedenju." Ali še bolj preprosto: „naš slog mišljenja, izvrševanja karizme in poslanstva, ki nam ga Sveti Duh neprestano daje“ (Josef Aubry: Salezijanski duh).

Sotrudnik je po don Boskovi prvotni zamisli pravi salezijanec v svetu, ki pa si prizadeva, čeprav brez vezi redovnih zaobljub, za mladinski ali ljudski apostolat po don Boskovem duhu v službi krajevne Cerkve in v združenju s salezijansko družbo. To je torej konkretni poklic v Cerkvi, ki vklju-

čuje božjo pobudo, božji klic in tudi svobodni odgovor poklicanega.

Don Bosko je hotel imeti salezijanske sotrudnike kot svoje prve sodelavce, ki se bodo z vso močjo trudili za dobro mladino. Želel je, da bi bili goreči, ustvarjalni, iniciativni in da bi v duhu salezijanske karizme delovali na tisoče različnih področjih, ki jih nudijo zahteve krajevne Cerkve in družbe. Hotel je, da bi bili sotrudniki znotraj salezijanskih struktur in na različnih področjih, v katerih različnost položaja in nujnost časa

zahtevata ustvarjalno gorečnost salezijanskega apostolata.

Salezijanski sotrudnik ima tako prostrano področje delovanja, vendar je treba poudariti, da mora dajati prednost tistemu okolju in tistim dejavnostim, v katerem bo mogel kar najbolj uresničiti lastno salezijansko karizmo. Lahko pa animira tudi druge skupine, se vključi v druga cerkvena gibanja, karkoli bo že delal ali kjerkoli bo, njegova prisotnost mora biti vedno tipično salezijanska.

J. Pozderek

HČERE MARIJE POMOČNICE ZBORUJEJO

Vrhovna predstojnica Hčera Marije Pomočnice Ersilia Canta je 15. oktobra letos odprla 17. vrhovni občni zbor družbe. Namen zborovanja je dokončno pregledati konstitucije in jih po razpravi in morebitnih spremembah in dopolnilnih potrditi.

Priprava na pregled konstitucij je bila kar se da prizadevna in odgovorna. S pomočjo vprašalnikov so sestre vsega sveta dale svoje pripombe, opažanja in doživetja svojih konstitucij, ki so bile že prenovljene po drugem vatikanskem koncilu, a je zdaj prišel čas, da se dokončno potrdijo. V tem dovolj dolgem obdobju so sestre imele dovolj časa, da so jih spoznale, po njih živele in obenem opazile v njih morebitne pomanjkljivosti, nedorečenosti ali nejasnosti.

Vse gradivo se je stekalo v center, kjer ga je posebna komisija obdelala in pripravila za dokončno razpravljanje na občnem zboru.

Konstitucije so ustanovna in ustavna listina, ki izraža duha in slog življenja določene družbe. Konstitucije družbe Hčera Marije Pomočnice dajejo njenim članicam opis don Boskove karizme in vodilo za njihovo apostolsko delovanje.

Na občni zbor se je zbralo 148 sester z vsega sveta. Svoje delo so pričele z duhovnimi vajami, ki jih je pridigal vrhovni predstojnik salezijanske družbe Egidij Viganò. V njih je predstavil zgodovinske in nadnaravne začetke družbe in dal razlago don Boskovih sanj o prihodnosti salezijanske družbe, kar pa velja v enaki meri tudi za družbo salezijank, ker je usoda obeh družb tesno povezana.

Zborovalke so za „oddih“ oktobra poromale k izviru svoje

družbe, v Mornese, kjer je sv. Marija Mazzarello bila doma in pričela svoje delo za žensko mladino, potem v Nizzo, kjer so imele sestre svoj prvi veliki center apostolata in v Turin k Mariji Pomočnici, kjer se je družba ustalila in odkoder se je razširila po vsem svetu. V Turinu, v baziliki Marije Pomočnice, pa je srce salezijanske družine: središče pobožnosti Marije Pomočnice, relikvije don Boska, Marije Mazzarello in Dominika Savia. Čeprav je upravno središče salezijancev in salezijank že nekaj let v Rimu, je vendar duhovno središče ostalo v Turinu pri Mariji Pomočnici: pri njej vsak član velike salezijanske družine zaživi in doživi svoj poklic.

Zbor je potem nadaljeval svoje delo po programu: „Kdo smo, kakšne moramo biti, kaj storiti, da bomo to, kar moramo biti?“ Delo priprave 16 tisoč sester gotovo ne bo prazno. Elektronski računalnik je pogoltnil podatke, jih premler in vrgel spet na dan za nadaljnjo obravnavo. Iz ugotovitve položaja je treba zgraditi stavbo, ki naj trdno stoji in služi svojemu namenu.

Vodja kongregacija za redovnike kardinal Pironio jih je takole spodbudil: „Zbor potrebuje zmognih ljudi, globoke molitve, velike poslušnosti božji besedi in besedi ustanoviteljev. Potrebuje ljudi, ki so ponižni in pripravljeni izvajati,

Nova vrhovna predstojnica m. Rosetta Marchese
(na foto leta 1960 kot ravnateljica v Rimu . . .)

kar narekujejo njihove besede. Potrebuje osebe, ki ne množijo besed, temveč so prežete z željo iskreno koristiti družbi."

Svoje delo zborovalke poživljajo z „OZN – za razvedrilo“ – organizacija združenih narodov za razvedrilo. Odmore uporabijo sestre po salezijansko, in sestrsko povezanost dopolnjujejo s pomivanjem posode ne glede na „rang“: inspektorica ali preprosta delegatka, to je prav vseeno, vse pridejo na vrsto za čistočo hiše. Veselje preveva vse delo zbora.

Prišel je že tudi čas volitve nove vrhovne predstojnice in drugih članic vrhovnega sveta družbe.

V soboto, 24. oktobra, na spominski dan Marije Pomočnice, so zborovalke prekinile običajno razpravljanje o konstitucijah in se popolnoma posvetile izredno važnemu delu volitev nove „generalne matere“. Na to odgovorno delo so se sestre zelo prizadevno pripravile z vztrajno molitvijo. Tudi po naših sestrskih skupnostih so se zbirale sestre k molitvi pred Najsvetejšim in pred podobo Marije Pomočnice, da bi izposile pravega navdiha zborovalkam, ki bodo izbrale svoje vodstvo za vso družbo. Molitve so bile res učinkovite. Želja, da bi bila nova vrhovna predstojnica čim bolj podobna po

svojem duhu in slogu dosedanja, se je izpolnila. Že na prvem glasovanju je z veliko večino glasov bila izvoljena m. Rosetta Marchese. Doslej je bila izredna vizitatorica družbe. Poznana je bila torej po vsem sestrskem svetu. Izkazala se je kot izredno čuteča in razumna predstojnica. Vse je povedano o njej z izjavo Rogerja Vanseverena, da so jo zelo rade imele francoske sestre, ki so znane kot najbolj „napredne“. Naprednost pa je v odprtosti služenju...

Delo zbora se zdaj nadaljuje pod novim vodstvom z novo energijo in prizadevnostjo.

stk

APOSTOL NA MRZLI OGNJENI ZEMLJI

Župnik Martin Maroša je pred kratkim obhajal 50-letnico salezijanskega življenja. Slovesnosti na zadnjo nedeljo popoldne, 25. oktobra, se je poleg nekdanjega inspektorja Avguština Jakoba, ki je tudi obhajal 50-letnico redovnega življenja, in župnika Ivana Gnidice s Koprivnika, ki je obhajal 25-letnico mašništva, udeležil tudi Martin Maroša iz Veržeja.

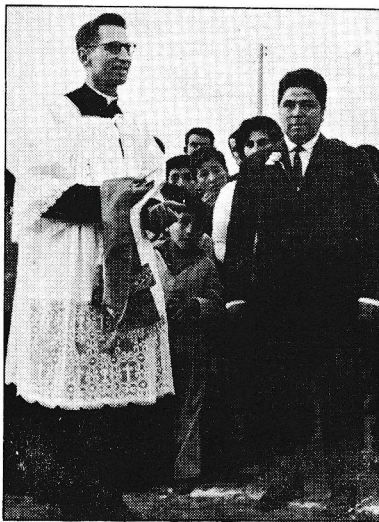
Njegovo izredno razgibano življenje naj bo v duhovno spodbudo našim bralcem. Na vprašanja je takole odgovoril:

1. Iz Chicaga v Melince

Moji starši so se poročili leta 1908 in kmalu odpotovali v Ameriko. Našla sta delo v Chicagu. Tam sva se rodila moj starejši brat Ferdinand in jaz. Krstil naju je Anton Sojar v slovenski cerkvi sv. Štefana. Iz bojazni, da bi starši naju ne mogli vzgojiti v krščanski veri, se je mama leta 1913 vrnila v Melince, na domačijo svojega očeta. Atek so se vrnili šele po vojni leta 1920.

2. Poti salezijanskega poklica

Don Boska sem spoznal po salezijancih v Veržeju, kjer so leta 1912 odprli zavod Marijanišče. Širili so pobožnost do Marije Pomočnice in poznavanje don Boska. Zelo slovesno so praznovali glavne praznike, posebno Marijin praznik 24. maja. Za mladino so se zavzemali v „oratoriju“. Kar je najbolj privlačevalo ljudi, je bila njihova ljubeznivost, skromnost, dobrota in veselost. Ljudje so trumoma prihajali iz bližnjih in daljnjih vasi. Tudi Prekmurci ali Ogrski Slovenci, med njimi naša mama, so radi

Martin Maroša v Santiagu 1970

prihajali v „Varži“ in se navduševali za don Boskove salezijance. Z mamo sem rad hodil tudi jaz in užival ob pogledu na „gospode“, ki so se navdušeno igrali s fanti na dvorišču ali z njimi molili in peli v cerkvi. Skoraj neopazno se je v meni strnila želja, da bi tudi jaz postal salezijanec.

Po petem razredu osnovne šole sem prosil za sprejem v Marijanišče. Nisem bil sprejet, ker je bil zavod že prenapolnjen. Prosil sem za sprejem Jožefa Radoha, velikega apostola duhovniških poklicev, ki je prav tedaj ustanovil dijaški dom Martinišče v Murski Soboti. Tudi on me ni mogel sprejeti, zame ni bilo več prostora. Na stanovanje me je sprejel stric v Lipovcih in hodil sem vsak dan peš sedem kilometrov na gimnazijo v Mursko Sobotu. To je bilo leta 1924.

Naslednje leto je Jožef Radoha odpeljal nekaj fantov v Turin, da bi se izšolali skoraj zastoj za misijonarje v kakem salezijanskem zavodu. Tudi jaz sem želel iti z njimi. Prišel sem na vrsto šele leta 1926. Skoro 20 fantov nas je bilo. Sprejeli so nas v salezijanski misijonski zavod v Foglizzu blizu Turina. Po treh letih nas je sedem Slovencev prejelo iz rok svetniškega Filipa Rinaldija, drugega don Boskovega naslednika, duhovniško obleko: Miško Brunec, Franc Jakše, Evstahij Kristanc, Ignac Ozmeč, Franc Seršen, Anton Zelko in jaz. Vsi smo postali duhovniki.

3. Kandidat za misijonarja

Že kot otroku so mi bili všeč zamorčki. Zdelo se mi je, da me kliče Afrika. Bog je odločil drugače, že ve, zakaj. Po preobleki sem odpotoval z inspektorjem Petrom Berrutijem v Čile. Po 34 dneh vožnje po morju smo prišli 4. decembra na cilj. Naslednje leto sem bil sprejet v noviciat in 6. aprila 1931 postal salezijanec. Še kot duhovniški kandidat sem nastopil službo vzgojitelja in učitelja v zavodu za obrtnike v naši inspektoriatni hiši v Santiagu. Že naslednje leto 1934 so me predstojniki „zamenjali“ za dva bolehnata salezijanca iz Magallanesa na Ognjeni zemlji. Tja sem prišel 9. marca. Pravijo, da tam traja zima 13 mesecev na leto. Prvi vtis je potrdil to trditev. Sprejel nas je močan, ledenomrzeln veter, da smo s težavo prišli z ladje na kopno. Mesto je tedaj štelu 12 tisoč, zdaj pa že blizu 100 tisoč prebivalcev. Je najjužnejše mesto

na svetu. Tolažil sem se z mislijo, da bom ostal tam samo eno leto, ki pa se je potem raztegnilo na 25 let. Ni mi žal. Zares sem vzljubil „zemljo don Boskovih sanj“. Pripravljen sem bil ostati in umreti v tej deželi večnega vetra in mraza.

4. Apostol na Ognjeni zemlji

Kmalu po svojem prihodu v Punta Arenas sem prišel v stik s salezijanskim duhovnikom Jožefom Maličem, ki je bil tudi „izposojen“ za deset let. Ko me je zagledal, je vzkliknil: „Zdaj, ko si prišel ti, se jaz, hvalabogu, lahko vrnem v domovino.“ Res se je naslednje leto vrnil.

Moje prvo delo je bilo poučevanje v šoli. Kmalu sem moral prevzeti še druge odgovornosti v šoli in na župniji. Punta Arenas je kozmopolitsko mesto. Poleg Čilencev je največ naših Dalmatincev. Mislim, da se še danes vsaj v četrtini prebivalstva pretaka slovenska kri. Dalmatinci so bili božji blagoslov za misijonarje, ki so prišli tja leta 1887 in se znašli v velikih težavah. V mestece so se zbrali koristolovci z vsega sveta in so hoteli čimprej obogateti. Našli so trojno zlato: rumeno (rudo), črno (premog) in belo (ovce). Okrog mesteca je še mrgolelo Indijancev: rodovi Onas, Alakulufi in na otokih Jagani. Beli priseljenci so jih preganjali in pobijali kot divjačino. Zanje so se zavzeli misijonarji, zato so jih belci zasovražili. V naših dobrih in poštenih Dalmatincah pa so misijonarji našli razumevanje in pomoč. Prvi so prišli z avstro-ogorskimi bojnimi ladjami, na katerih so morali pet let služiti cesarju. Nekateri so rajši ostali v Punta Arenasu, se tam udomačili in obo-

gateli. Za njimi so prišli drugi. Ustanovili so poštene krščanske družine, ki so postale temelj sedanje cvetoče krščanske skupnosti. Večina jih je prišla z otokov Brač in Hvar, nekateri tudi iz Splita. Te družine so dale več duhovnikov in redovnic ter dva škofa. V novi domovini so zelo cenjeni. Ohranil so ljubezen do domovine, mnogi tudi jezik. Imajo svojo jugoslovansko četrt, jugoslovansko šolo, banko, športni klub Sokol, gasilsko četo, dva kulturna domova, tamburaški in pevski zbor.

Mene so sprejeli za svojega. Za vse sem bil „naš pop“. Seveda sem se naučil dalmatinščine. Posebno, ko sem leta 1939 postal duhovnik, so me radi klicali k svojim bolnikom. Doumel sem, da me je Bog posebno zaradi njih poklical tja.

Tudi z Indijanci sem prišel v stik. To so bili zadnji ostanki indijanskih plemen. Nekaj sem jih krstil. Indijančke smo sprejemali v našo šolo in jih nekaj let vzgajali. Potem smo jih vključili v civilizirano življenje ali pa poslali nazaj k njihovemu rodu. V stiku z belci so se namreč mnogi našli njihovih boleznih in umirali. Eden od teh mojih dečkov je danes inženir v Santiagu. Salezijanski škof Jožef Fagnano je s prvimi tremi misijonarji, ki sem jih imel tudi jaz priložnost spoznati, ustanovil dva rezervata ali misijona, enega na Ognjeni zemlji, drugega na otoku Dawson. Prvi je danes spremenjen v ovčjerejsko šolo, drugi je pa zapuščen. Še stojijo hišice, v katerih so bivali Indijanci. V cerkvi sem ob obisku tega otoka večkrat maševal. Indijancev pa ni več.

Večina je izumrla, drugi so se „civilizirali“ — povečini so ovčarji.

Od leta 1939 do 1952 je moje delo iz leta v leto naraščalo. Bil sem duhovni vodja naših 600 učencev, poučeval v šoli, imel sem verouk na državni šoli, vodil sem godbo na pihala, čez 200 skavtov, Katoliško akcijo, mladinske krožke, aspirante, bivše gojence. V poletnih mesecih, ko dnevi trajajo 24 ur, sem z večjimi fanti šel za 20 do 25 dni na misijonsko potovanje po Ognjeni zemlji. V estancias ali farmah se ob času striženja ovac zbere tudi do 500 in več delavcev. Ti nimajo nobene duhovne oskrbe. Navadno so nerazpoloženi do duhovnika. Nas so sprejemali z veseljem, ker smo prihajali z godbo in željo, da jih razveselimo. Ves čas smo živeli v šotorih, kakor drugi, kljub vetru in mrazu.

Leta 1938 so prišle v Punta Arenas slovenske usmiljenke. Prevzele so skrb za bolnišnico in dom za otroke in ostarele. Za njimi sta prišla dva lazarista Mejač in Zrnec ter brat Grabnar. Leta 1948 so prišli še slovenski salezijanci Klemenšek, Gril in sobrat Plazar, pozneje iz Santiaga pa še Franc Petek, ki je še zdaj ravnatelj meteorološkega observatorija. Klemenšek in Plazar sta že odšla po večno plačilo. Z usmiljenkami smo vsaj enkrat na mesec imeli slovenske pete litanije in se tako počutili kakor doma. Še danes nekatere zelo požrtvovalno delujejo tam ali po drugih postojankah vzdolž Čila. Predstojnica usmiljenk v Čilu je Slovenka in Slovenec je predstojnik lazaristov.

Leta 1952 sem obiskal domovino in pet mesecev deloval v domačih Melincih, kjer sem imel prvi in edini melinčki misijon.

Naslednje leto sem postal župnik stolne cerkve v Punta Arenasu in škofijski svetnik. Poleg običajnega župnijskega dela in urejevanja lista „Družina“, sem ustanovil Krščansko bratsko pomoč za reveže: čez 300 revnim družinam smo pomagali do lastnega doma. Na konju sem prepotoval v desetih dneh otok Dawson in obiskal tamkajšnje prebivalce. Krstil sem nekaj indijanskih družin. Preveliko delo me je izčrpalo in konec leta 1959 sem bolan moral s težkim srcem zapustiti Magallanes ter oditi v milejše podnebje.

Misijonar Martin Maroša med Dalmatinkami v Punta Arenasu 1956

5. V prestolnici Santiaga za reveže

V inspektorialni hiši sem pomagal na župniji kot vikar, v naši rokodelski šoli pa kot duhovni voditelj. V tej šoli je dolga leta zelo lepo deloval naš sobrat Franc Prevc.

Februarja 1952 so mi zaupali ustanovitev nove župnije v najrevnejšem predmestju Santiaga. Slovele je kot razbojniško gnezdo. Priporočili so mi previdnost. Začetne težave so bile res velike. Pridobil sem si zaupanje ljudi, posebno po otrocih, ki sem jih res rad imel, in po bolnikih, ki sem jim bil na voljo podnevi in ponoči. Tudi najslabši nas niso nadlegovali. Mladina je našla na našem dvorišču svoje veselje, otroci v šoli so narasli na tisoč in pozneje na skoro dva tisoč. Čeprav revni, so ljudje priskočili na pomoč in smo dogradili potrebne prostore za šolo in župnišče. Sanjali smo o novi cerkvi, toda kardinal Silva nam je svetoval, da bi po župniji rajši zgradili več kapel. To smo storili z lepim uspehom. Vzgojili smo nekaj desetih katehistinj in katehistov, ki so prevzeli poučevanje verouka. Vzgojili smo tudi enega diakona. Prvo leto mi je pomagal Janez Metlika, druga leta pa so mi prišli na pomoč razni sobratje.

Najtežji časi so prišli v dnevih revolucije. Tedaj nam je inflacija uničila vse gospodarstvo. Ljudje so med revolucijo ostali mirni. Šef policije mi je tedaj rekel, da je bila naša župnija najmirnejši kotiček Santiaga.

Ves čas sem čutil varstvo in pomoč Marije Pomočnice. Rešila me je velikih nevarnosti. Neke noči so me klicali k umirajočemu. Srečam skupino žeparjev, ki so čakali na žrtev. Pozdravim jih, „Vas ni strah hoditi ob tej uri po tej ulici?“ me vpraša eden od njih. „Kako naj me bo strah, ko pa vi tako dobro stražite ulice!“ sem mu odgovoril. Nasmehnili so se in me pospremili do bolnika, „da se mi ne bi kaj hudega zgodilo.“ Večkrat sem kaj podobnega doživel.

6. Prijatelj kardinala Silva

Kardinal Silva je bil moj sonovinec. Prišel je k salezijancem po doseženi pravniški diplomii. Prav gotovo je bila zanj velika žrtev priti med še nezrele mladeniče, posebno ker je bil iz premožne družine, mi pa smo živeli v veliki revščini. Name je napravila globok vtis njegova ljubeznivost, ponižnost, skromnost in pobožnost. Imel je veliko ljubezen do don Boska, Marije Pomočnice in evharistije. Te lepe lastnosti je dopolnil v bogoslovju in pozneje v odgovornih službah. Kot ravnatelj bogoslovcev je zgradil veličastno narodno sveetišče sv. Janezu Bosku v čast in nato še nov teološki študentat. Kot narodni asistent dobrodelne ustanove Caritas se je izkazal za izrednega organizatorja. Vedno ga je odlikovala ljubezen do mladine, otrok in do revežev. Nismo se čudili, ko so ga izvolili za škofa, nadškofa in kardinala. V izredno težkih časih za Čile ga je Bog poklical na odgovorno mesto pri-

masa. Pogumno se je zavzel za socialno pravičnost, za Cerkev, za preganjane, zapostavljene in nebojlene. Videl sem ga jokati kot otroka, ko ni mogel preprečiti zla. Njegovo glavno vodilo je izvrševati božjo voljo. Vodja čilenskih komunistov Corvalan je dejal: „V moji domovini se danes ne more trditi, da je vera opij za ljudstvo. Čilensko ljudstvo govori danes z ustmi Cerkve.“ Nasprotujejo mu le majhna skupina bogatih skrajnežev, ki branijo svoje položaje...

7. Nasvet mladim za življenje

Predvsem zavest, da je življenje velik božji dar, velika vrednota in temelj vseh drugih vrednot. Priložnost nam daje za to, da storimo kaj lepega za Boga in za bližnjega. Resnična sreča je v osrečevanju drugih, tudi na račun velikih žrtev. V tem nam je Kristus najvišji vzor. Jezus kliče vsakega, naj hodi za njim po njegovi poti, ker je on pot, resnica in življenje. Kdor je še posebej poklican, naj se pogumno odzove. Bog hoče, da vsakdo izpolni življenjski načrt, ki mu ga je on začrtal. Če ga ne boš ti, ga ne bo nihče drug. Vsak ima svojo nalogo, ki je neponovljiva. Don Bosko odpira vrata vsem, odpira jih tudi tebi, da bi se mu pridružil in pomagal Cerkvi pri oznanjevanju evangelija mladim. Marija Pomočnica te bo naučila vsega kakor don Boska in te varovala.

Marin Maroša

DON BOSKOV BOŽIČ S SVOJIMI FANTI

Don Bosko je uvidel kako veliko vzgojno učinkovitost vsebuje božič za vzgojo otrok. Z zelo enostavnimi pa uspešnimi sredstvi je iz tega praznika znal napraviti „radost duše“.

Turin, prvi božič 1841. Don Bosko je bil pred par meseci posvečen za duhovnika in je pred kratkim vstopil v „Cerkveni konvikt“, kjer naj bi po nasvetu don Cafassa dopolnil svojo duhovniško izobrazbo. Prav pred par dnevi je ustanovil „oratorij“ s prvim varovancem Jernejem Garellijem. V kratkem se je število fantov pomnožilo na deset (kmalu jih bo na stotine). Ta prvi božič so don Bosko in njegovi fantje preživeli v

konviktu. Don Bosko življenjepisec pripoveduje, da je pri maši nekaj fantov pristopilo k obhajilni mizi in so sprejeli Jezusa v svoja srca. Veselje, ki je odsevalo iz njihovih obrazov se je odražalo v don Boskovem srcu. To je vse. Kaj več nam ni znanega.

„Pojte z radostnimi srci“

Za drugi božič se je don Bosko predstavil kot pesnik in skladatelj božičnih pesmi. Imel je lep glas, znal je igrati na orgle in klavir, rezumel se je na skladateljstvo. Odločil se je, da bo skomponiral „pesmico na čast božjemu detetu“. Z listom papirja in pisalom je sedel k pregraji na koru cerkve

sv. Frančiška in spesnil pesmico ter ji dal ustrezno melodijo. Prva krtica se glasi: Pojte z radostnimi srci, / pojte polni ljubezni, / verniki zemlje, / rojenemu odrešeniku! To pesem še danes pojejo salezijanci in njihovi gojenci po celem svetu.

„Muzika — pravi življenjepisec — sicer ni po vseh pravilih kontrapunkta, privablja pa zaradi globokega čustva solze v oči“. Fantje so se pesem naučili in so jo z don Boskom za orglami prepevali v različnih cerkvah Turina, med drugimi tudi v romarski cerkvi Consoleta. „Turinčani, ki niso bili navaženi, da bi slišali peti na koru deške glasove, so bili vsi iz sebe“.

Imeli bomo prelepo cerkev

Naslednji dve leti 1843/44 ni bilo kakih posebnih novosti. Le število fantov, ki so šli k obhajilu je bilo večje, „kar je bila velika tolažba za Don Boska“.

Božič leta 1845 je bil poln žalosti. Markiza Barolo, ki je don Boska zadolžila za delo v njenih ustanovah, ni nikdar hotela nič vedeti o vagabundih „oratorija“. Prav tako druge osebe, na katere se je don Bosko obrnil s prošnjo za zatočišče. Za božič so fantje prišli v zavetišče, kjer je imel don Bosko svoje stanovanje. Vendar ni bilo prostora za vse. Nekaj tudi zato, ker je bilo notri mnogo predmetov za igro, mašne obleke in drugo. Zunaj je škripalo od mraza. Don Bosko je popeljal fante v bližnjo cerkev kjer so bili pri treh mašah. Toliko da mu srce ni počilo od žalosti, vendar se je smehljal in dejal: „Nič naj vam ne bo žal. Pripravlja se velika zgradba za vas. Kmalu se bomo preselili tja. Imeli bomo lepo cerkev, veliko hišo in velika dvorišča za igro. Prišlo bo mnogo fantov, ki bodo molili, se igrali in učili različnih obrti“. Fantje – sposobni vere in poezije – so mu verjeli.

Dejansko so eno leto pozneje 1846 imeli na voljo štiri gole stene v Pinardijevi hiši na travnikih v Valdoccu. Tam so se leta 1846 končali heroični časi potujočega oratorija in so fantje praznovali svoj prvi božič v miru. Nanj so se pripravili z božično devetdnevnicco. Tukaj so tudi prvič darovali mašo o polnoči. Kapelico, ki je bila tako nizka, da se je nadškof z mitro zadeval ob strop, so okrasili s papirnimi trakovi različnih barv. Prepevali so fantje. Naučili so se latinsko mašo in več pesmi, ki jih je skomponiral don Bosko. Don Bosko je spovedoval do enajstih. Življenjepisec pravi, da mu je uspelo „vcepiti v srce globoko ljubezen do božjega deteta.“ K polnočnici je prišlo mnogo odraslih in don Bosko je obhajal več sto ljudi. Vse je opravil sam. Kaj za to! Ko je bilo vse končano je vzkliknil: „Zdi se mi, da sem v nebesih!“ Fantom je pripravil skromen zajtrk in jih poslal počivat na domove.

Za tem božičem so vsako leto bolj slovesno obhajali polnočnico. Pridružili so se jim notranji gojenci pod vodstvom matere Marjete. Od leta 1854 don Bosko tudi ni bil več edini duhovnik. In od 1868 so

božič slovesno obhajali v baziliki Marije Pomočnice.

Med devetdnevnicco je don Bosko vzgajal fante k hvaležnosti in jim priporočal naj pišejo domov za praznike. „Če kateri še ni opravil te dolžnosti – je rekel 23. 12. 1859. – naj piše domov lepo pismo.“ Nato je dodal: „Vendar jim ne pišite, da bi vam poslali klobas, sladkarij in sadja. Vaši domači dobro poznajo te vaše želje in vam bodo tudi to poslali. Pišite lepo krščansko pismo, voščite jim vesele praznike, zagotovite jim, da molite zanje, zahvalite se jim za žrtve, ki jih delajo za vas, prosite za odpuščanje, če ste jih razžalili, obljubite jim, da boste bolj ubogljivi in pozdravite jih v mojem imenu. Če boste tako pisali jim bo to v veliko tolažbo in boste naredili veliko veselje Jezusu, ker boste izkazali spoštovanje do vašega očeta in do vaše matere“.

Polnočnica za zaprtimi vrati

Don Bosko si je prizadeval, da bi polnočnica čim bolj uspela. Včasih je pri tem naletel na nepredvidene težave. Za polnočno mašo je tiste čase v Italiji bilo potrebno dovoljenje samega svetega očeta papeža. Kakor hitro je don Bosko imel svojo skromno kapelico v Pinardijevi hiši, je leta 1846 zaprosil papeža za dovoljenje. Dobil je dovoljenje za tri leta z vsemi podpisi in pečati vatikanskih uradov. Nato je znova in znova zaprosil za dovoljenje, dokler leta 1852. dovoljenja ni podpisal sam papež Pij IX., velik don Boskov prijatelj. Ta podpis naj bi bilo majhno znamenje velike ljubezni Pija IX. do don Boska.

Toda stvar s tem še ni bila rešena. Dovoljenje je veljalo samo za stalne prebivalce Oratorija ne pa za zunanje ljudi. Za te je moral don Bosko iskati dovoljenje pri škofijski kuriji v Turinu. In nekaj let zaporedoma je don Boskovim sovražnikom uspelo, da ni dobil ustreznega dovoljenja. Odgovor je odločno podčrtaval pogoj, da se mora polnočnica opraviti „januis clausis“, pri „zaprtih vratih“. Eno leto je odgovor prinesel še posebno določilo: „Januis clausis undique“ ali „s povsod zaklenjenimi vratmi“. Salezijanec, ki je don Bosku prinesel odgovor je bil ves iz sebe: kako je vendar mogoče obhajati polnočnico, če je treba imeti zaprta vrata, ne samo na cesto temveč tudi na

dvorišče? Don Bosko je prebral dopis, namrščil obrvi, vzel pero in napisal pod listino: „V cerkev bomo šli skozi okna v zvoniku“.

Zadnji božič

Božično polnočnico je don Bosko vedno sam želel maševati. Toda z leti mu je postajalo vedno bolj težko. Končno je po polnočnici leta 1878 izjavil, da je bila to njegova „zadnja polnočnica“. Le z veliko težavo je pripravil mašo do konca, zlasti zaradi oslabelosti vida, ki mu je hitro pešal.

In prišel je tudi zadnji božični dan, to je leta 1887. Božično devetdnevnicco je začel še na nogah. Toda med devetdnevnicco je moral leči v posteljo iz katere se ni več dvignil.

Že od oktobra je moral zbrati vso svojo moč volje, da je lahko delal, sprejemal obiske in pisal pisma. Spovedoval je še vedno gojence zadnjih letnikov in salezijance. Toda vedno težje je dihal in govoril. V šali je vpraševal, če pozna kdo kako dobro tovarno za glasbene instrumente, ker bi si rad kupil nove mehove, s katerimi bi dihal. 16. decembra, prvi dan božične devetdnevnicce, je nekemu mlademu salezijancu stisnil roko tako močno, da je ta zakričal od bolečine: „Boli me! Ne tako močno!“ To je bil zadnji dokaz izredne moči. Naslednji dan so mu začele pojemat telesne sile. Fantje zadnjih razredov so čakali na hodniku za spoved. Mlad klerik je stopil k vratom in rekel, da se don Bosko čuti tako slabega, da ne more spovedovati. Toda nobeden od fantov ni zapustil svojega mesta. Klerik je stopil k don Bosku in mu povedal kako je s stvarjo. Odvrnil je: „To je zadnjikrat, ko jih bom spovedal. Povej jim naj pridejo“. Spovedal je vse. To so bili zadnji gojenci, ki so bili pri njem pri spovedi.

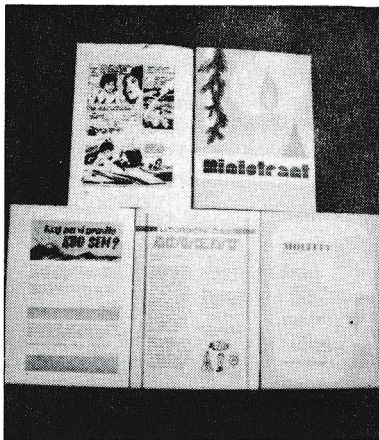
24. decembra je turinski časopis „Katoliška edinnost“ poročal o don Boskovi bolezni. Neki pariški dnevnik pa je celo pisal o don Boskovem umiranju.

Tisti božični dan je bil mnogo manj vesel „kot po navadi“. Popoldan se je na dvorišču slišalo pritajeno vpitje, ker fantje niso hoteli vznemirjati don Boska. Don Bosko se je nasmehnil in rekel tajniku Vigliettiju: „Dragi Viglietti, ali ne bi šel tudi ti malo na dvorišče na odmor?“ Zvečer je prišel iz Rima telegram: „Sveti oče, razžaloščen zaradi don Boskove bolezni, moli zanj“. Don Bosko je to sporočilo s hvaležnim srcem sprejel kot najlepše božično darilo. Zadnje darilo za don Boskov zadnji božič.

BS 1980/24 –
Dermota Valter

DOMA IN PO SVETU

»MINISTRANT«

Na zadnjem zborovanju smo salezijanci v Sloveniji izbrali kot prednostno nalogo povečano pastoralno skrb za ministrante. V ta namen naj bi pripravili tudi različne pripomočke. Ker vemo, da tako gradivo pogrešajo mnogi duhovniki, smo se odločili, da bomo priložnostno izdajali list za ministrante kot prilogo Salezijanskega vestnika.

Namen lista MINISTRANT je liturgično-duhovno oblikovanje mladih bogoslužnih sodelavcev, njihova povezava in izmenjava izkušenj. V letošnjih številkah bodo obdelani liturgični časi. Cerkev v zgodovini in sedanjosti pa bo prikazana v liku sv. Frančiška (800 letnica rojstva) in njegovih duhovnih sinovih v Sloveniji.

Za svoje ministrante lahko naročite list na upravi Salezijanskega vestnika.

V ŽELIMLJEM

V Srednji verski šoli v Želimljem je življenje vedno zelo pestro in razgibano. Kakor marsikje, tako tudi tu mnogokrat dan s štiriindvajsetimi urami ne ustreza vsem željam in načrtom, ki bi jih radi kar najbolje izpeljali do konca. Novo šolsko leto je prineslo s seboj močne zagone na vseh področjih. Zopet so zaživel krožki, oglasile so se trobente in klarineti, začele so se odrske predstave, pa tudi na knjige nismo pozabili. Zvrstilo se je mnogo pomembnih dogodkov. Kot informacija pa le nekaj utrinkov:

70 LET ŽIVLJENJA

Konec avgusta letos je sobrat pomočnik Ivan Jerič obhajal 70-letnico svojega življenja. „Sedemdeset let – to je dolga doba,“ je pozneje sam dejal. Barka njegovega življenja je morala mimo razburkanih in visokih valov. „Ni bilo vedno tako lahko. Bili so težki časi.“ A pravilna uravnanoost kompasa mu je pomagala, da je šel vedno v pravi smeri. In vse to mu je tega dne zopet, bolj kot kdajkoli prej, „stopilo pred oči“. Skupaj s skupnostjo, v kateri živi, se je Bogu ponovno zahvalil za tolike stvari: za dar življenja, za redovniški poklic, za sedemdeset let zvestobe... Že enainvajset let je tega, ko je postal don Boskov sin. Globoko se zaveda, da je kot kristjan – redovnik poklican, da na svojstven način, z molitvijo in skritimi žrtvami, pomaga Cerkvi pri njenem odrešenjskem poslanstvu.

Na zunaj ne kaže nobenih posebnosti in izrednosti, vendar povsod, kjer je potrebno, zna zastaviti delo. To je salezijanec z zavihanimi rokavi. Posebno kadar je potrebno prijeti za zidarsko žlico, takrat postane zares pravi mojster.

Ob njegovem življenjskem jubileju smo mu zaželeli predvsem to, da bi mogel še dolgo kot zdrav in delaven salezijanec biti zgled redovnega življenja „mlademu rodu“.

DESETLETNICA

Že v prejšnji številki Salezijanskega vestnika smo lahko prebrali daljši zapis o salezijanskem jubileju v Želimljem. 7. oktobra je namreč poteklo že deset let, ko je bil blagoslovljen tukajšnji dom.

To ni bil dan nekakšnih zunanjih manifestacij, ampak predvsem dan globoke hvaležnosti in molitve za tiste, ki so pomagali, da lahko danes živimo, tako kot pač živimo. Pa vendar tudi prazničnosti ni manjkalo. Na predvečer smo pod Finžgarjevo smreko zakurili kres. Pesem, prijetno kramljanje, molitev – ničesar ni manjkalo. S prerokom Davidom smo tudi mi lahko začutili: „Glej, kako dobro in prijetno je, če bratje prebivajo skupaj.“

Sam dan je potekal v delovnem vzdušju: pospravljanje, čiščenje, šola, učenje. Močno pa se je poznalo pri mizi, kjer je zraven običajnih stvari prišla na vrsto še dobra potica. Kot vrhunec dneva pa je bilo skupno obhajanje evharistije. Sveto mašo je vodil inspektor Rudi Borštnik. V homiliji je povezoval dej hvaležnosti in zvestobe. „Hvaležnost izkažemo s tem,“ je dejal med drugim, „da smo zvesti Bogu, Mariji Pomočnici in sv. Janezu Bosku.“ Zvestoba pa pomeni „človekovo popolno razpoložljivost Njemu, da je v našem življenju in naših odločitvah On res vedno prvi“. Potem je spregovoril še o nujnosti sodelovanja s poklicem, in homilijo zaključil z mislijo o pomembnosti molitve rožnega venca: „Poslužujmo se tega orožja, ki je proti vsakemu zlu.“ In če bo Marija zmagala v našem življenju, potem se ne bojmo, ampak pojdemo z veseljem in zaupanjem v novo desetletje.

SREČANJE Z VRHOVNIM POKRAJINSKIM SVETOVALCEM

Bilo je že dogovorjeno, da nas v tem letu obiše vrhovni predstojnik Egidij Viano. Pa saj bi bilo tudi primerno: 80 let prihoda salezijancev v Slovenijo, 15 let salezijancev v Želimljem, 10 let blagoslovitve zavoda, itd. Ker pa se je sredi septembra začel vrhovni občni zbor Hčera Marije Pomočnice, je obisk naše inspektorije preložil na prihodnje leto. Namesto njega je 14. oktobra prišel član vrhovnega sveta in pokrajinski svetovalec Roger Vanseveren. Istega dne so bili v Želimlje povabljeni tudi vsi nekdanji vzgojitelji in ravnatelji zavoda ter vsi, ki so kakorkoli pomagali pri graditvi. Ko smo se jim zahvaljevali za ves njihov trud, je šla naša hvala tudi Bogu, ki je to delo začel in dopustil ustanovitev te hiše.

Popoldne se je pokrajinski svetovalec Vanseveren srečal še z mladimi sobraty in bogoslovci ter se z njimi zadržal v daljšem pogovoru.

Tako. To je nekaj novic iz našega življenja v Želimljem. Bogato je, kajne? Sicer pa, če ne verjamete, pa „pridite in pogledite“!

Peter Ivančič

VESELE IN ŽALOSTNE IZ VIETNAMA

Misijonar Andrej Majcen je še vedno v stalnem stiku s svojimi sobraty iz Kitajske in Vietnama in tudi s tistimi od njih, ki so raztreseni po zahodnem svetu.

Predstojnik vietnamskih salezijancev piše iz Hočiminha, da so opravili po skupinah duhovne vaje, zdaj pripravljajo „dan salezijanskega pomočnika“ in njegove vloge v današnjih razmerah in da so imeli lepo uspel sestanek s kar 100 bivšimi gojenci iz raznih krajev južnega Vietnama. Kljub težkim razmeram je don Boskov duh med sobraty in bivšimi gojenci živ.

Piše tudi, da bo za novo leto že prišel na svobodo duhovnik Fabian, ki je zaprt zato, ker je brez dovoljenja oblasti organiziral 25-letnico prihoda Andreja Majcena in salezijancev v Vietnam (1975). Še vedno je v strogi ječi tudi duhovnik Jože Hinh, ker je obhajal svojo novo mašo s starši, seveda brez dovoljenja.

Salezijanski pomočnik in tehniški profesor pripoveduje o svojem življenju na kmetiji blizu Sajgona (Hočiminha). Prime za vsako delo, ljudem prevaža z vozičkom pridelke na trg, s trga pa potrebščine

domov. V prostem času poučuje verouk: „Mlade skušam vzgojiti za dobre kristjane za te naše nič kaj prijazne čase. Pripravljam tudi petje, posebno za razne pobožnosti. Rožnovenska pobožnost je bila zelo doživeta . . .“

Neka Don Boskova prostovoljka vsa srečna piše, da so skupino prostovoljk priznali v Rimu in so opravile duhovne vaje in se pripravile na obljube. Zelo veliko si obeta ta skupinica šestih aspirantk v svoji gorečnosti za širjenje evangelija in krščanskega življenja v svojem okolju.

Neki salezijanski aspirant, ki je šel po Majcenovem nasvetu v škofijsko bogoslovje, piše, da je bogoslovne študije že končal. Zdaj „se kot delavec trudim, da bi s pridnim delom dobil ugodno karakteristiko in tako dovoljenje za posvečenje. Moj največji ideal je postati Gospodov duhovnik . . .“

Neki bogoslovec dela še z drugimi petimi sobraty na državnem posestvu: „Ves dan delamo na polju, sadimo „tre“, posebno vrsto bambusa. Z nami so še benediktinci, dominikanci, redemptoristi, bogoslovci škofijskega semenišča in nekatere redovnice. Nov način življenja prinaša svoje težave, daje pa nam priložnost tudi za nove pobu-

de in veselje. Ljudem okrog nas pričujemo za Kristusa s svojim delom, ne smemo pa z besedo oznanjevati evangelija . . .“

Bivši vietnamski inspektor Masimino pa sporoča: „Iz Vietnama so te dni poslali v Sibirijo pol milijona Vietnamcev: nekdanjih južnovietnamskih vojakov, uradnikov in vseh, ki se nočejo spreobrniti v nov sistem življenja. Sicer govorijo o prostovoljcih, toda težko, da se bodo še kdaj vrnili v domovino. Menda mora Vietnam na ta način plačati svoje dolgove Sovjetski zvezi.“

Pripoveduje tudi o bivšem salezijanskem kandidatu, ki je bil zaradi prevelike drznosti do novih oblasti vržen v ječo in prisiljen prositi za odvezo od zaobljub. Zdaj je na prostosti in bi želel pričeti moško vejo Don Boskovih prostovoljcev in tako pričevati skupaj z drugimi za evangelij v novih razmerah. V ta namen prosi Majcena za posredovanje pri predstojnikih v Rimu. „Sedel sem v ječi, da premišljam . . . Bog mi je napolnil srce z duhovno lakoto po dušah, za tiste, ki so izčrpane in brez moči.“

Vsi smo obvezani, da tem kristjanom duhovno pomagamo z molitvijo.

Andrej Majcen

IZ DRUŽINE MOLIVCEV ZA POKLICE

Naša molitvena družina vsak dan bolj raste . . . vedno se prijavljajo novi člani, ki se nam želijo pridružiti v molitvi za duhovniške in redovniške poklice. Res je tudi, da nekateri že odhajajo v lepše življenje k Bogu, kjer bo njihova molitev še uspešnejša, a kljub temu število molivcev hitro raste. Mnogi se prav radi oglašajo tudi s pismi, v katerih izražajo svoje veselje, da lahko na ta način delajo za nove poklice. Neka molivka, ki je že čez 50 let povsem odvisna od tuje pomoči in zelo trpi v svoji bolezni, piše: . . . „sedaj sem spoznala, da je imel Gospod z menoj ta načrt, da vse življenje trpim in vse to trpljenje darujem za potrebe svete Cerkve, posebno še za duhovniške in redovniške poklice . . .“

Druga piše: „ . . . Prvič se vam oglašam in se vam zahvaljujem za vso skrb, ko nam pošiljate redno

molitvene namene. Ko berem mesečne namene, mislim in prosim za duhovnike, da bi Bog blagoslavljal njihovo delo . . . tako zelo je svet potreben molitve in zdi se mi, da je ne bo nikoli dovolj, prav zato sem zelo hvaležna Bogu, da sem že 4 leta vpisana med molivce za duhovniške in redovniške poklice. Z mesečnimi nameni nas vedno spomnite na nove potrebe molitve. V ta namen rada darujem vse težave in žrtve v svojem življenju. Pri desetih letih sem zbolela za paralizo, in sedaj že 42 let ne morem nikamor iz sobe. Zato mi je v veliko tolažbo, ko se v molitvenih namenih spominjate tudi bolnih molivcev in nas priporočate v bratsko molitev . . .“

„Pišem vam prvič . . . rada bi se vam zahvalila v imenu vseh tukajšnjih molivcev za lepo srečanje pri Mariji Pomočnici na Rakovniku. Tako lepo doživetje, ko smo

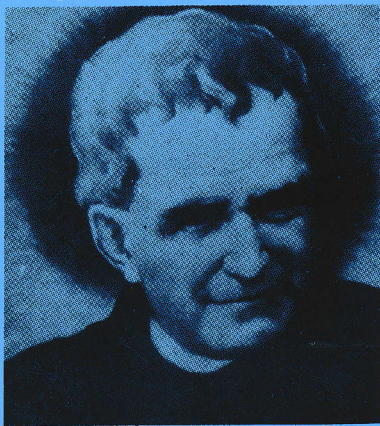
Marijo prosili, kot ena velika molitvena družina za duhovne poklice . . .“

Starejša molivka piše: „ . . . oprostite slabi pisavi, moje roke so že stare, toda so še vedno dobre, da jih sklepam v molitvi in sem vsa srečna, da morem z vami moliti za duhovniške poklice . . .“

„Bila sem na srečanju molivcev na Rakovniku. Zelo sem bila srečna in vesela, zato sem si želela, da bi se tudi sama pridružila tej molitveni družini. Sem družinska mati štirih otrok in to na kmetiji, kjer je veliko dela. Toda kljub delu in skrbem se želim pridružiti tej prepotrebni molitvi za duhovne poklice . . .“

Gospod nam naroča: „Prosile Gospodarja žetve, da pošlje delavcev na svojo žetev . . .“ Čim več bo prosilcev, prej bomo tudi uslišani, zato: pridružite se nam . . . !

J. P.

ALI GA POZNATE ?

Črlice iz don Boskovega življenja

54. Kako je don Bosco med spovedovanjem zaspal

Velika verska dejavnost v Oratoriju, ki ni poznala ne urnika ne pravega reda, je delala hudobnemu duhu in njegovim privržencem velike skrbi.

Neke sobote zvečer je don Bosko sedel in spovedoval.

Nekako po polnoči, ko je že dolgo spovedoval, je od utrujenosti zaspal. Narava je zahtevala svoje. Zaspal je naslonjen na desno ramo fanta po imenu Gariboldi, ki se je pravkar začel spovedovati.

Fant, ki se je čutil počaščenega, da se je nanj naslonil don Bosko, je kar nekaj ur nosil sladko breme. Fantje, ki so še čakali na spoved, so tudi pospali drug za drugim. Pogled na ta prizor bi bil vreden slikarja umetnika: eden je bil stegnen po tleh, eden je kimal z glavo nad skrčenimi nogami, nekdo drug je bil naslonjen na omaro, spet drug je bil skrčen ob steni, drugi pa so se podpirali med seboj in spali.

Nekaj ur potem se je don Bosko zdramil. Gariboldi je odmaknil ramo in na svetnikov nasmeih odgovoril z nasmehom. Don Bosko ga je vprašal:

— Sinko moj, zakaj me nisi zbudil?

— Bil sem tako vesel, ko sem videl, da ste tako sladko spali. Rekel sem si: zdaj sem don Boskov angel varuh. Toda, kaj pravim

angel, saj mu nisem kar nič podoben. Zato sem se prišel spovedat.

Zdaj je don Bosko opazil, kako si fant podzavestno gladi ramo.

— Pokaži, kaj se je zgodilo!

Don Bosko je spoznal, da je fantu zaspala roka in je ni več čutil, saj mu cele ure ni krožila kri po njej.

— Zakaj me vendar nisi zbudil? Kako te je moralo boleti!

— Boleti? Saj sem ves čas mislil na sv. Krištofa, ki je nosil na svojih ramah dečka, za katerega je potem zvedel, da je Jezus sam. Ves čas sem si ponavljal: „Gariboldi, nikakor nisi vreden, da bi nosil Boga kakor sv. Krištof. Tega si ne zaslužiš! Vendar pa tudi don Bosko ni kar tako. Glava, ki jo podpiraš, je vredna cel svet . . . !

Na željo fantov, ki so začeli prebujati drug za drugim, jih je don Bosko spovedoval vse do rane-ga jutra. Don Bosko pa je sam pri sebi premišljeval: „Če teh fantov ne bi bilo tukaj, bi bili kje na ulicah mesta . . . Blažena Devica jih je privedla v ta moj ovčjak, kjer so varni pred zlom.

BOŽJA HARFA

V spomin na Silvestra Miheliča

Po dolgotrajni bolezni in hudem trpljenju je Silvester Mihelič 22. septembra letos v Tinjah na Koroškem za vedno prenehal poslušati hrup tega sveta, da bi v večnosti zaslišal harmonije, ki mu jih je v življenju izvajala božja harfa.

Rajni je bil rojen 14. decembra 1905 v Trstu. Med prvo svetovno vojno so se starši s svojimi otroki zatekli k Sterntal, danes Kidričevo pri Ptuju. Neka salezijanska sotrudnica je odprla njemu in njegovemu bratu pot v Veržej in s tem v duhovništvo. Ko je Silvo končal nižjo gimnazijo, se je na Radni posvetil don Bosku. Znanje o Bogu si je pridobil v Turinu, o glasbi pa v Zagrebu. Tam je tudi pričel svoje duhovniško in vzgojiteljsko delo med mladino, zlasti kot učitelj glasbe. Med drugo svetovno vojno je vodil cerkveni mešani zbor na Rakovniku. Po vojni pa se je umaknil na Koroško v Avstriji. Najprej je bil vzgojitelj med begun-

NAŠI RAJNI

sko mladino, potem oznanjevalec evangelija v ljudskih misijonih za Slovence na Koroškem. Od leta 1959 je bil najprej duhovni pomočnik, potem pa župnijski upravitelj v Tinjah. Z veliko pastoralno modrostjo je vodil to dvojezično župnijsko občestvo do svoje smrti.

Božja roka ga je torej vodila v slovensko, hrvaško, italijansko in nemško okolje, kar je globoko doživljal in s svojim čutečim srcem izražal z nežno melodijo svojih skladb.

V ljubezni do mladine se je ravnal po don Boskovem vzoru: „Bogu sem obljubil, da se bom do zadnjega diha trudil za zapuščeno mladino.“

Ljubezen do božje besede je izpričal z oznanjevanjem v ljudskih misijonih, s cerkvenimi mladinskimi in mešanimi zbori, za katere je uglasbil celo vrsto Marijinih in don Boskovih pesmi.

Ljubezen do Matere božje je bila živa v njegovem srcu in jo je

prelival v govornjeni in glasbeni besedi. Božja harfa je v njem nenehno zvenela in oznanjala božjo ljubezen do vsakega človeka . . .

stk

VONČINA FRANCKA

Bila je upokojenka, stara 83 let, doma iz Šiške. Povožil jo je avto zvečer, ko se je vračala z Rakovnika od pobožnosti zadnje nedelje pred njenim domom. Imela je brata cerkovnika v Tomišlju, ki ga je naš nadškof odlikoval zaradi vestnega in dolgotrajnega truda za Cerkev.

Bila je globoko verna in vedno pripravljena za pomoč bližnjemu, tako tudi podpisani. Z veseljem je prihajala vsako zadnjo nedeljo v mesecu na Rakovnik k pobožnosti, ki ji je bila zelo pri srcu. Gregorijanskim mašam, ki jih je naročila, je rada bila navzoča kot bi slutila, da jih bo kmalu deležna. Bila je zvesta salezijanska sotrudnica. Spomnimo se je posebno ob pobožnosti zadnje nedelje v mesecu.

Anica Pelc-Turkova